

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

กลุ่มบูรณาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

คนดีศรีแผ่นดิน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน่วยย่อยที่ ๑ ตันกล้าคนดี	
แบบทดสอบก่อนเรียน	๓
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ วัฒนธรรมที่บ้านฉัน	๔
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	๗
แผนการเรียนรู้ที่ ๓ ในแต่ละภาคของประเทศไทย	๑๐
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๓
หน่วยย่อยที่ ๒ สิทธิเด็กไทย	
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑๗
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ คุณลักษณะของพลเมืองดี	๑๘
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	๒๕
แผนการเรียนรู้ที่ ๓ กฎหมายในชีวิตประจำวัน	๓๕
แบบทดสอบหลังเรียน	๔๕
หน่วยย่อยที่ ๓ วิถีประชาธิปไตย	
แบบทดสอบก่อนเรียน	๔๙
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	๕๐
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย	๕๔
แผนการเรียนรู้ที่ ๓ กิจกรรมประชาธิปไตย ๑	๕๙
แผนการเรียนรู้ที่ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	๖๔
แบบทดสอบหลังเรียน	๖๙

หน่วยย่อยที่ ๑

ต้นกล้าคนดี

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง วัฒนธรรมที่บ้านฉัน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวาดภาพหรือติดภาพวัฒนธรรมในชุมชนที่ตนเองสนใจ แล้วบันทึกข้อมูล (ข้อละ ๕ คะแนน)

๑.

๑. วัฒนธรรมนี้ เรียกว่า.....
 ๒. จัดเป็นวัฒนธรรมประเภท.....
 ๓. วัฒนธรรมนี้สะท้อนให้เห็นถึง.....
-
-
-
-

๒.

๑. วัฒนธรรมนี้ เรียกว่า.....
 ๒. จัดเป็นวัฒนธรรมประเภท.....
 ๓. วัฒนธรรมนี้สะท้อนให้เห็นถึง.....
-
-
-
-

เกณฑ์การประเมิน

- ◆ ภาพมีความสอดคล้องกับวัฒนธรรม (๒ คะแนน)
 - ภาพได้สอดคล้องถึงวัฒนธรรมที่เลือกมา และระบายสีสวยงาม = ๒ คะแนน
 - ภาพได้สอดคล้องถึงวัฒนธรรมที่เลือกมา = ๑ คะแนน
 - ภาพไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่เลือกมา = ๐ คะแนน
- ◆ ตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ (๓ คะแนน)
 - ตอบได้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ละเอียดชัดเจน = ๓ คะแนน
 - ตอบได้สอดคล้องกับวัฒนธรรม = ๒ คะแนน
 - ตอบไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม = ๑ คะแนน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔)

เรื่อง ความหมาย ลักษณะสำคัญ และประเภทของวัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบ ความก้าวหน้าของประเทศชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์คิดและสร้างขึ้นเพื่อการดำรงชีวิต

วัฒนธรรมไทย จึงหมายถึง ทุกสิ่งอย่างที่คนไทยคิด และสร้างขึ้น เพื่อการดำรงชีวิตร่วมกันเป็นสิ่งที่มีความเป็นแบบแผน มีรูปแบบเป็นที่ยอมรับกันภายในสังคมไทยและเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้อยู่ตลอดเวลาและสถานที่

วัฒนธรรมไทยในภาคต่างๆ ของไทยอาจแบ่งเป็นสาขาใหญ่ๆ ได้ ดังนี้

๑. มรดกทางวัฒนธรรม คือ หลักฐานเกี่ยวกับการดำรงชีพของบรรพบุรุษในอดีต ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุและเอกสารตำนานต่างๆ

๒. วัฒนธรรมทั่วไป คือ เอกลักษณ์และรูปแบบในการดำรงชีพของภาคนั้นๆ เช่น การทำมาหากิน ความเป็นอยู่ ภาษา กิริยามารยาท ศาสนาและความเชื่อต่างๆ ศิลปกรรม รูปแบบทางสังคม เช่น ครอบครัวยุคใหม่

๓. ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี คือ ความรู้ความสามารถของคนในสังคม ทั้งด้านการประดิษฐ์ คิดค้น สร้างสรรค์เพื่อให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เช่น ศิลปะการต่อสู้ การใช้สมุนไพรรักษาโรค เพลงพื้นบ้านหรือการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ เป็นต้น

ความเหมือนหรือความแตกต่างของวัฒนธรรมในแต่ละภาคของประเทศไทยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น

- ลักษณะภูมิประเทศ
- ลักษณะภูมิอากาศ
- อิทธิพลเรื่องความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น

แต่ไม่ว่าเป็นวัฒนธรรมของภาคใดล้วนเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษคิดค้น และถ่ายทอดเป็นมรดก เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น วัฒนธรรมอาจเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของยุคสมัย แต่อย่างไรก็ตามเราควรอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเอาไว้พร้อมกับการเลือกสรรวัฒนธรรมต่างชาติที่หลังไหลเข้ามาในดินแดนประเทศไทยในปัจจุบัน

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาเพราะว่าภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ทักษะผลงานที่มนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นหรือดัดแปลงขึ้น เพื่อดำรงชีวิตและถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นต่อมา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ ถ้าวัฒนธรรมและภูมิปัญญาใดไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมกับการดำรงชีวิตในขณะนั้น ก็อาจไม่ได้รับการปฏิบัติหรือสูญหายไป

วัฒนธรรมมีพื้นฐานจากสิ่งแวดล้อมทั้งสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และศาสนาความเชื่อ ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของผู้คนในแต่ละภูมิภาค วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตมีทั้งวัฒนธรรมด้านวัตถุ เช่น สิ่ง ของเครื่องใช้บ้านเรือน การแต่งกาย อาหารการกิน ภาษา และวัฒนธรรมด้านจิตใจ เช่น ความเชื่อและศาสนา

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคต่างๆ มีทั้งที่เหมือนกันคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากปัจจัยทางภูมิประเทศ ภูมิอากาศการประกอบอาชีพ ความเชื่อ การนับถือศาสนาการรับวัฒนธรรมจากต่างถิ่นการสร้างสมวัฒนธรรมในท้องถิ่น ซึ่งเราควรเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมในท้องถิ่นของเราเพื่อให้เกิด ความรัก ความภาคภูมิใจของตนเอง และช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเอาไว้ รวมทั้งเรียนรู้ถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการดำรงชีวิตของผู้คนในภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ที่มาข้อมูล <http://www.thaigoodview.com/library>

แบบบันทึกการอ่าน

ชื่อหนังสือ.....ชื่อผู้แต่ง.....นามปากกา.....
 สำนักพิมพ์.....สถานที่พิมพ์.....ปีที่พิมพ์.....
 จำนวนหน้า.....ราคา.....บาทอ่านวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 เวลา.....

๑. สาระสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

๒. วิเคราะห์ข้อคิด/ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

.....

.....

๓. สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

๔. ข้อเสนอแนะของครู

.....

.....

ลงชื่อ.....นักเรียน
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ปกครอง
 (.....)

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
 (.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานมีความสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานมีข้อบกพร่องมาก

ให้ ๑ คะแนน

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง

- ๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องวัฒนธรรมของคนในภาคต่างๆ
- ๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นและตอบคำถามตามประเด็นดังนี้

๑. อาหารท้องถิ่นของภาคเหนือและภาคกลาง

ภาคเหนือ.....

ภาคกลาง.....

๒. การแต่งกายของท้องถิ่นภาคอีสานและภาคใต้

ภาคอีสาน.....

ภาคใต้.....

๓. ภาษาถิ่นของภาคเหนือและภาคใต้

ภาคเหนือ.....

ภาคใต้.....

๔. ลักษณะเด่นของภูมิประเทศในแต่ละท้องถิ่น

ภาคเหนือ.....

ภาคกลาง.....

ภาคอีสาน.....

ภาคใต้.....

๕. นักเรียนคิดว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้วัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคเกิดความแตกต่างกัน เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔)

เรื่อง วัฒนธรรม ๔ ภาค

วัฒนธรรมภาคเหนือ

ภาคเหนือ มีลักษณะเป็นเทือกเขา สลับกับที่ราบ ผู้คนจะกระจายตัวอยู่เป็นกลุ่ม มีวิถีชีวิต และขนบธรรมเนียมเป็นของตนเอง แต่ก็มี การติดต่อระหว่างกัน วัฒนธรรมของภาคเหนือหรือ อาจเรียกว่า "กลุ่มวัฒนธรรมล้านนา" ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้ง สำเนียงการพูด การขับร้อง พิธีกรรม หรือการจัด งานฉลองสถานที่สำคัญที่มีแต่โบราณ เช่น พระธาตุดอยสุเทพ วัดเจดีย์หลวง เป็นต้น

มีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตนเอง หรือที่เรียกว่า “คำเมือง” จะใช้กันแพร่หลายในภาคเหนือตอนบน ส่วนภาคเหนือตอนล่างเคยอยู่ร่วมกับสุโขทัย ออยุธยาทำให้ประเพณี และวัฒนธรรมมีลักษณะคล้ายกับภาคกลาง

ภาษาพูดจะมีลักษณะซ้ำและนุ่มนวล เช่น อู้ (พูด) เจ้า (ค่ะ) แอ่ว (เที่ยว) กืดฮอด (คิดถึง) การแต่งกายภาคเหนือ ชาวพื้นเมืองจะแต่งกายตามเชื้อชาติโดยทั่วไป

อาหารของภาคเหนือ ประกอบด้วยข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก มีน้ำพริกชนิดต่างๆ เช่น น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกอ่อน มีแกงหลายชนิด เช่น แกงโฮะ แกงแค นอกจากนั้นยังมีแหนม ไส้อั่ว แคบหมูและผักต่าง ๆ

วัฒนธรรมภาคอีสาน

ภาคอีสานมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง และเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรม และประเพณี แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่นแต่ละจังหวัด ศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้เป็นตัวบ่งบอกถึงความเชื่อ ค่านิยม ศาสนาและรูปแบบการดำเนินชีวิตตลอดจนอาชีพของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี สาเหตุที่ภาคอีสานมีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีส่วนหนึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการเป็นศูนย์รวมของ ประชากรหลากหลายเชื้อชาติ และมีการติดต่อสัมผัสกับประชาชนในประเทศใกล้เคียง จนก่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมขึ้น

ภาษาภาคนี้นี้สำเนียงคล้ายภาษาลาว ซึ่งเรามักจะเรียกว่าเป็นภาษา “อีสาน”

ภาษาอีสาน เช่น เว้า (พูด) แซบ (อร่อย) เคียด (โกรธ) นำ (ด้วย)

การแต่งกาย ส่วนใหญ่ใช้ผ้าทอมือ ซึ่งทำจากเส้นใยธรรมชาติ เช่น ผ้าฝ้าย และผ้าไหม

อาหารหลักของชาวอีสาน คือ ข้าวเหนียว เช่นเดียวกับชาวเหนือ สิ่งของเครื่องใช้เกี่ยวกับการทำ และเก็บอาหารจึงเหมือนกัน ส่วนอาหารจานหลักเกี่ยวกับข้าวเหนียว คือ ปลาจู้ ซึ่งเป็นปลาที่นำมาหมักกับเกลือและรำหรือข้าวคั่ว นำมาปรุงเป็นอาหารประเภทต่างๆ เช่น น้ำพริกปลาจู้ หรือน้ำปลาร้ามาเป็นเครื่องปรุงรส แทนน้ำปลาในอาหารชนิดต่างๆ เช่น ลาบ ก้อย หมก ต้ม คั่ว แกง อ่อม และอาหารเกือบทุกมื้อต้องมีแจ่วที่ใส่น้ำปลาร้าเป็นเครื่องปรุง

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นภาคกลาง

ภาคกลางมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำ และเป็นภาคที่มีประชากรสูงสุด โดยรวมพื้นที่อันเป็นที่ตั้ง ของจังหวัดมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ใช้ภาษากลางในการสื่อความหมายซึ่งกันและกัน

วัฒนธรรมไทยท้องถิ่นภาคกลาง ประชาชนประกอบอาชีพทำนา การตั้งถิ่นฐานจะหนาแน่นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีวิถีชีวิตเป็นแบบชานนาไทย คือ การรักพวกพ้อง พึ่งพาอาศัยกัน มีความเชื่อ และเคารพบุคคล

สำคัญผู้ล่วงลับไปแล้ว มีการใช้เครื่องปั้นดินเผาตามชุมชนและหมู่บ้านในชนบท การละเล่นพื้นบ้านที่เป็นลักษณะเด่น ได้แก่ มังคละรำเต็น เต็นกำรำเคียว เพลงปรบไก่ เพลงลำตัด เป็นต้น

ภาษาภาคกลาง ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยกลางที่เป็นภาษาราชการ ยกเว้นคนบางกลุ่มที่มีบรรพบุรุษเป็นชาวจีน ชาวมอญ หรือชาวลาวพวน ซึ่งมีสำเนียงภาษาที่แตกต่างออกไป

การแต่งกายภาคกลาง การแต่งกายในชีวิตประจำวันทั่วไป ชายนุ่งกางเกงครึ่งน่อง สวมเสื้อแขนสั้น คาดผ้าขาวม้า ส่วนหญิง จะนุ่งซิ่นยาว สวมเสื้อแขนสั้นหรือยาว

อาหารพื้นบ้านภาคกลางซึ่งเป็นแหล่งรวมสำหรับอาหารอันหลากหลายประกอบขึ้น ด้วยวิธีการปรุงหลายแบบ เช่น แกง ต้ม ผัด ทอด และมักใช้กะทิใส่อาหารประเภทแกงเผ็ดทุกชนิด เช่น แกงเขียวหวาน นอกจากนี้มีแกงส้ม แกงเลียง แกงป่า แกงจืด

วัฒนธรรมภาคใต้

ภูมิประเทศของภาคใต้มีเอกลักษณ์เฉพาะ คือมีชายฝั่งประกบเทือกเขาสูงที่อยู่ตรงกลาง ซึ่งไม่มีภูมิภาคอื่นๆ ภูมิประเทศเป็นหลักจึงเป็นเทือกเขาและชายฝั่ง เป็นที่ราบจะมีอยู่เป็นแนวแคบๆ แถบชายฝั่งทะเล และสองฝั่งลำน้ำ การตั้งถิ่นฐานจะอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลทั้งด้านตะวันออกและตะวันตก จากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภาคใต้ ทำให้มีคนที่ต่างภาษาต่างวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย เดินทางเข้ามาภาคใต้ มีทั้งชาวพุทธ ชาวมุสลิม ต่างเชื้อชาติกัน เช่น คนไทย คนจีน และผู้ที่มีเชื้อสายมาเลย์ รวมทั้ง ชาวเมือง เช่น ชาวเล อาศัยอยู่กัน วัฒนธรรมภาคใต้จึงมีรูปแบบอันเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นภาคใต้จึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจเพราะมีภูมิศาสตร์ที่งดงาม มีชายฝั่งทะเลและมีวัฒนธรรมหรือการดำรงชีวิต ที่เป็นเอกลักษณ์

ภาคใต้ มีภาษาพูดประจำถิ่นที่ห้วนๆ สั้นๆ เป็นเอกลักษณ์ เรียกว่า “ภาษาใต้หรือแหล่งใต้” ส่วนกลุ่มคนที่อยู่แถบชายแดนไทย-มาเลเซีย นิยมพูด ภาษายาวี หรือภาษามาเลเซีย

ตัวอย่างภาษาพูดภาคใต้ เช่น แหล่ง (พูด) หรือย (อร่อย) ทำไหร (ทำอะไร) หวังเหวิด (เป็นหวัง) ทำพริอ (ทำยังไง) บางท้องถิ่นใช้ภาษายาวี เพราะนับถือศาสนาอิสลาม

การแต่งกายภาคใต้ ภาคนี้มีการแต่งกายต่างกันตามเชื้อชาติ ถ้าเชื้อสายจีนจะแต่งแบบจีน ถ้าเป็นชาวมุสลิม ก็จะแต่งคล้ายกับชาวมลายู

การแต่งกายนั้นแตกต่างกันในการใช้วัสดุ และรูปแบบโดยมีเอกลักษณ์ไปตามเชื้อชาติ ของผู้คนอันหลากหลายที่เข้ามาอยู่อาศัยในดินแดนอันเก่าแก่แห่งนี้

อาหารของชาวภาคใต้ คือ มีผักสารพัดชนิดเป็นผักจิ้มหรือผักแกล้มในการรับประทาน อาหารทุกมื้อ ภาษาท้องถิ่น เรียกว่า "ผักเหนาะ" ความนิยมในการรับประทานผักแกล้มอาหารของชาวใต้ เป็นผลมาจากการที่ภาคใต้มีพืชผักชนิดต่างๆ มาก และหาได้ง่าย คนใต้นิยมรับประทานอาหารเผ็ด จึงต้องมีผักแกล้ม เพื่อช่วยบรรเทาความเผ็ด และเพื่อชुरสอาหาร อาหารท้องถิ่นยังนิยมใส่ขมิ้นในอาหาร นิยมรับประทาน "ขนมจีน" รองจากข้าว ใส่เคยหรือกะปิเป็นเครื่องปรุงรสอาหาร ชาวไทยมุสลิมนิยมรับประทานน้ำบูดู ซึ่ง เป็นน้ำที่หมักจากปลา แล้วนำมาเคี่ยวปรุงรสให้ออกเค็มๆ หวานๆ นับเป็นอาหารที่ขาดไม่ได้ของชาวไทยมุสลิม

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง วัฒนธรรมในแต่ละภาคของประเทศไทย

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง วัฒนธรรม ๔ ภาค จากใบความรู้ที่ ๑
๒. ให้นักเรียนออกแบบการนำเสนองานในรูปแบบที่นักเรียนมีความถนัดและสามารถ เรื่อง วัฒนธรรมในแต่ละภาคของประเทศไทย โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
 - ๑) ความหมาย
 - ๒) ลักษณะ
 - ๓) ประเภทของวัฒนธรรม
 - ๔) สาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมของท้องถิ่นแตกต่างกัน
๓. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. จัดนิทรรศการนำเสนอและโชว์ผลงาน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔)

เรื่อง สาเหตุที่ทำให้ภูมิปัญญาแตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย

ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของการใช้ความรู้ ความคิด และทักษะการปฏิบัติเป็นการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของตนเองและชุมชน จึงมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางสังคมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็มีเอกลักษณ์ของตนเอง ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญา พอสรุปได้ ดังนี้

๑. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาที่เกิดจากการดำรงชีวิต

คนไทยในภูมิภาคต่าง ๆ มีวิถีการดำรงชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกัน แต่ก็ล้วนมีความผูกพัน และพึ่งพาอาศัยธรรมชาติ เรียนรู้จากธรรมชาติ ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการทำมาหากิน และการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ

ปัญหาด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้คนจำเป็นต้องปรับตัว และสร้างสรรค์ภูมิปัญญาเพื่อความอยู่รอด และอยู่อย่างมีความสุข สะดวกสบาย รวมทั้งเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยคิดประดิษฐ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การนำพืชพรรณธรรมชาติมาปรุงเป็นอาหาร ทำยารักษาโรค การนำเส้นใยจากพืช เช่น ปอ ฝ้าย ป่าน มาประดิษฐ์เป็นเสื้อผ้า กระเป๋า และยังประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้แก่ การทำเครื่องมือดักจับสัตว์ป่า สัตว์น้ำ เครื่องมือทุ่นแรงในการทำไร่ทำนา การปลูกพืช และการหาของป่า เป็นต้น

๒. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาที่เกิดจากความเชื่อและศาสนา

คนไทยมีความเชื่อดั้งเดิมในเรื่องของการนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ เช่น ผีบ้าน ผีเรือน ผีฟ้า เจ้าป่า เจ้าเขา เจ้าที่ เจ้าทาง เทวดา แม่มโสมพ แม่คงคา พระภูมิ ต้นไม้ใหญ่ ๆ เช่นต้นโพธิ์ ต้นไทร เป็นต้นซึ่งเชื่อว่ามีเทวดาหรือนางไม้พักอาศัยอยู่ ถ้าใครไปตัดต้นไม้ใหญ่ หรือทำสกปรกรอบ ๆ บริเวณนั้น อาจถูกลงโทษ ถึงแก่ชีวิตได้ นับได้ว่าเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติโดยทางอ้อมอย่างหนึ่ง

อนึ่ง คนไทยส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนา จึงนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เช่น การไม่ทำความชั่ว การทำความดี และการทำจิตใจให้ผ่องใส

ภูมิปัญญาที่ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนา เช่น

- การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์ ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ ชาดก สวรรค์ นรก เป็นต้น

- การสร้างประติมากรรม เช่น พระพุทธรูป

- การสร้างสถาปัตยกรรม เช่น โบสถ์ เจดีย์ตามยุคสมัยต่าง ๆ

- การแสดงออกของศิลปิน เช่น การแต่งคำประพันธ์ บทเพลง การแสดงละคร ลิเก ลำตัด ที่นำหลักคำสอนหรือชาดกมาสร้างเป็นบทประพันธ์ โดยสมมุติตัวละครให้แสดงออกทั้งทางด้านผลของกรรมดีและกรรมชั่ว

๓. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาที่เกิดจากสภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันอย่างหลากหลาย ทำให้มีการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาที่แตกต่างกัน เช่น

- บริเวณภาคกลางของประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำคลองหลายสาย บางพื้นที่มีน้ำท่วมในฤดูฝน ทำให้มีการแก้ปัญหาด้วยการสร้างบ้านเรือนที่ยกพื้นสูงขึ้น เพื่อป้องกันน้ำท่วม ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ริมน้ำก็จะสร้างเรือนแพหรือต่อเรือไว้เป็นพาหนะในการเดินทาง

- บริเวณทางภาคเหนือเป็นเทือกเขา มีที่ราบระหว่างหุบเขาที่แม่น้ำไหลผ่าน ทำให้เกิดภูมิปัญญาในการสร้างฝาย เพื่อกักเก็บน้ำที่ไหลจากที่สูงลงสู่ที่ราบ มีการปลูกพืชตามไหล่เขาแบบขั้นบันได ซึ่งทำให้สามารถรักษาหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์ไว้ได้ในขณะที่มีฝนตก นับว่าเป็นการรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฉลาดและคุ้มค่า เพราะสามารถใช้ที่ดินได้ทุกพื้นที่ ไม่เพียงแต่ที่ราบเท่านั้น

๔. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยที่เกิดจากอิทธิพลภายนอก

การที่ประเทศไทยมีสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนกระทั่งถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ทั้งด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ เช่น มีการติดต่อค้าขาย การร่วมลงทุนหรือร่วมส่งเสริมกิจกรรมทางด้านต่างๆ ทำให้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรม มีการผสมผสานวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ เรื่อยมาจนกระทั่งในปัจจุบัน การติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว

ความรู้ด้านวิชาการ วัฒนธรรมและรูปแบบของการดำเนินชีวิตจากภูมิภาคต่างๆ ของโลก หลังไหลเข้ามาในประเทศไทยอย่างรวดเร็ว ทำให้มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เกิดจากภูมิปัญญาไทยให้เหมาะสมกับยุคสมัย เช่น

- การใช้เครื่องทุ่นแรงมาใช้ในการเกษตร เช่น การใช้รถไถแทนการใช้ควายไถนา การใช้เครื่องมือชนิดข้าว แทนการนวดด้วยมือ การใช้เครื่องแยกเมล็ดฝ้ายแทนการแยกด้วยมือ

- การนำเครื่องยนต์มาติดตั้งกับพาหนะ เช่น การใช้รถยนต์แทนเรือพาย การใช้รถสามล้อเครื่องแทนรถสามล้อถีบ

- การใช้เครื่องไฟฟ้าเข้ามาประกอบอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้แก่ การใช้กระแสไฟฟ้ารับส่งคนและของขึ้นลงในที่สูง

- การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น ฟ้ายทอลายโจรอัดใส่แคปซูลใช้รักษาโรคได้ ยาสระผมว่านหางจระเข้ ผสมดอกอัญชัญ ครีมนวดผมที่ทำจากประดาดี้ควาย สบู่สมุนไพร เครื่องดื่มที่ทำจากสมุนไพร เป็นต้น

๕. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาโดยอาศัยประสบการณ์ เช่น

- หมั่นศึกษาแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ

- ลงมือทดลองความรู้ตามที่เรียนมา และสอบถามปรึกษาผู้รู้

- ลงมือทำงาน และผลิตผลงานอยู่เสมอ ปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งมุ่งทำงานของตนอย่างต่อเนื่อง จนเกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม สามารถถ่ายทอดความรู้ได้

จึงสังเกตได้ว่า ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นมานั้น มักจะมีเหตุปัจจัยมาจากสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ และสภาพสังคมความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสมัยนั้น ๆ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร ผสมผสานวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในยุคสมัยนั้น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการแก้ปัญหาชีวิตที่เหมาะสมนั่นเอง

หน่วยย่อยที่ ๒

สิทธิเด็กไทย

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยย่อยที่ ๒ สิทธิเด็กไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

.....

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

<p>๑. เด็กในข้อใดควรได้รับการคุ้มครอง</p> <p>ก. เด็กทุกคนที่เกิดมา</p> <p>ข. เด็กที่พิการทางสมอง</p> <p>ค. เด็กที่มีฐานะยากจน</p> <p>ง. เด็กที่พิการทางสมอง</p> <p>๒. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันตนเองให้พ้นจากการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. เดินในที่เปลี่ยวคนเดียว</p> <p>ข. คบเพื่อนที่ติดสารเสพติด</p> <p>ค. ออกไปซื้อของเวลากลางคืน</p> <p>ง. หลีกเลี่ยงการเข้าไปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม</p> <p>๓. ข้อใดเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. เก้าได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีจากพ่อแม่</p> <p>ข. บอยไม่ได้รับการรักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย</p> <p>ค. แดงร่วมเดินรณรงค์เพื่อต่อต้านสารเสพติด</p> <p>ง. แฉงถูกบังคับให้เรียนพิเศษวันอาทิตย์</p> <p>๔. ข้อใดไม่ใช่สิทธิพื้นฐานของเด็ก</p> <p>ก. สิทธิที่จะมีชีวิต</p> <p>ข. สิทธิที่จะได้รับรางวัล</p> <p>ค. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา</p> <p>ง. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง</p> <p>๕. ข้อใดหมายถึง สิทธิในการมีชีวิตรอด</p> <p>ก. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>ข. แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี</p> <p>ค. ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ</p> <p>ง. ได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่</p>	<p>๖. สิทธิพื้นฐานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เป็นข้อตกลงขององค์การใด</p> <p>ก. องค์การการค้าโลก</p> <p>ข. องค์การอนามัยโลก</p> <p>ค. องค์การสหประชาชาติ</p> <p>ง. องค์การอาหารและยา</p> <p>๗. ข้อใดเป็นบริการขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดให้แก่เด็ก</p> <p>ก. อาหาร</p> <p>ข. การศึกษา</p> <p>ค. การเดินทาง</p> <p>ง. ของเล่นของใช้</p> <p>๘. ข้อใดไม่ใช่วิธีการป้องกันการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการคุ้มครองสิทธิเด็ก</p> <p>ข. สนับสนุนการใช้แรงงานเด็กเพื่อให้เด็กมีรายได้</p> <p>ค. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็ก</p> <p>ง. จัดกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๙. ข้อใดเป็นการทารุณกรรมเด็ก</p> <p>ก. น้องถูกบุกรุกใจตามตัวเพราะทำงานช้า</p> <p>ข. น้องถูกบังคับให้กินผัก</p> <p>ค. หน้อยถูกตักเตือนเมื่อพูดจាក้าวร้าว</p> <p>ง. หน้อยถูกตำหนิเพราะไม่ทำการบ้าน</p> <p>๑๐. นักเรียนควรเลือกคบผู้ที่ปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะปลอดภัยจากการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. ตั้งใจเรียนหนังสือ</p> <p>ข. เกเรชอบหนีเรียน</p> <p>ค. ชอบขโมยของเพื่อน</p> <p>ง. ชอบชกต่อยกับเพื่อน</p>
---	--

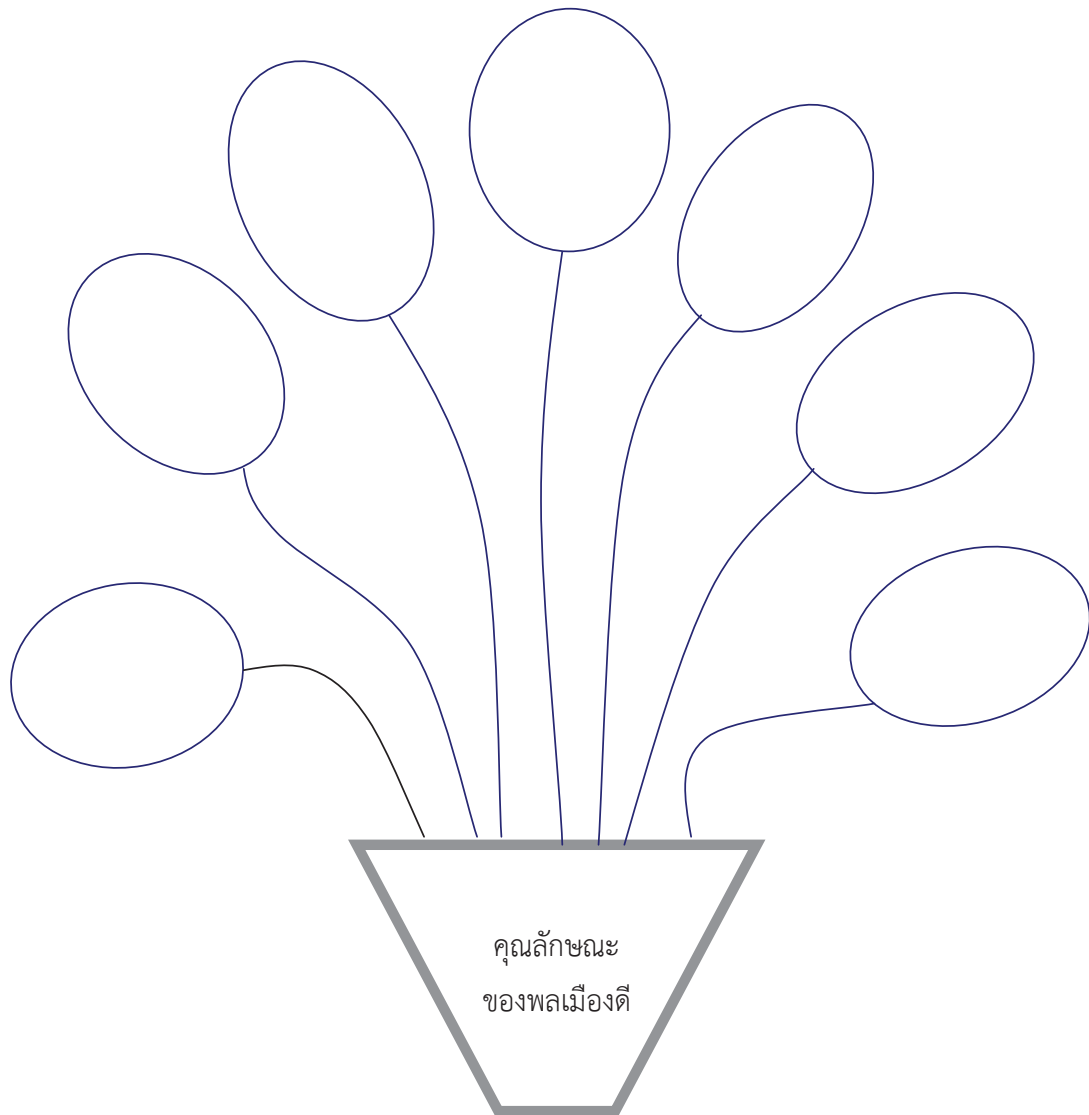
ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง คุณลักษณะของพลเมืองดี

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คุณลักษณะของพลเมืองดี แล้วร่วมกันอภิปราย
 สรุปลักษณะของพลเมืองดี

๒. จัดทำแผนผังความคิด เรื่องคุณลักษณะของพลเมืองดี

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง คุณลักษณะของพลเมืองดี

คุณลักษณะของพลเมืองดี

พลเมืองดีมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างมาก คุณลักษณะของพลเมืองดี ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างราบรื่น และจะช่วยจรรโลงให้สังคมประเทศชาติพัฒนาก้าวหน้า มีดังนี้

๑. เป็นบุคคลที่เคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสังคม
๒. เป็นบุคคลที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น
๓. เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่มีต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก
๔. เป็นบุคคลที่มีเหตุผล ใจกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของคนบุคคลอื่นเสมอ
๕. เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน
๖. เป็นบุคคลที่มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก หรือองค์กรที่ตนสังกัดอยู่ เช่น ร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชนให้ดีขึ้น เป็นต้น
๗. เป็นบุคคลที่มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางการเมืองการปกครอง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นต้น

พลเมืองดีที่มีคุณลักษณะดังกล่าวนี้ จะเป็นผู้ที่ทำให้ประโยชน์ให้แก่ครอบครัว โรงเรียน ประเทศชาติ และสังคมโลกเสมอ ประเทศใดก็ตามที่มีพลเมืองดีเป็นจำนวนมาก ประเทศนั้นก็จะมีแต่ความสงบสุขและเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง คำพ่อสอน

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำพ่อสอน แล้วร่วมกันสรุป
 คุณธรรมของคนดีตามคำพ่อสอนในรูปแบบแผนผังความคิด ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง คำพอสอน

คำพอสอน

(พระบรมราชาบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙)

“...ความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติ บริหารงานใหญ่ ๆ เช่น งานของแผ่นดิน และความสามัคคีนี้จะเกิดขึ้นมั่นคงได้ ก็ด้วยบุคคลในหมู่คณะมีคุณธรรม เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวผูกพันจิตใจของกันและกัน คุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น

ประการหนึ่ง ได้แก่ การให้ คือการให้สงเคราะห์ช่วยเหลือกัน ให้อภัยไม่โทษกัน ให้คำแนะนำ ตักเตือนที่ดีต่อกัน

ประการที่สอง ได้แก่ การมีวาจาดี คือ พูดแต่คำสัจ คำจริงต่อกัน พูดให้กำลังใจกัน พูดแนะนำ ประโยชน์กัน และพูดให้รักใคร่ปรองดองกัน

ประการที่สาม ได้แก่ การทำประโยชน์ให้แก่กัน คือ ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลทั้งแก่กันและกัน และแก่หมู่คณะโดยส่วนรวม

ประการที่สี่ ได้แก่ การวางตนได้สม่าเสมออย่างเหมาะสม คือ ไม่ทำตัวดีเด่นเกินกว่าผู้อื่นและไม่ด้อยให้ต่ำทรมานไปจากหมู่คณะ

หมู่ใดมีคุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวกันไว้ดังกล่าว หมู่คณะนั้นย่อมจะมีความเจริญมั่นคงขึ้นด้วยสามัคคีธรรม ...”

(พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ พระราชทานแก่สามัคคีสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ในการเปิดการประชุมประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ เมษายน ๒๕๒๕)

.....

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของพลเมือง

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของพลเมือง

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ว่าข้อความใดจัดอยู่ในลักษณะ สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของพลเมือง โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในตาราง

ที่	ข้อความ	สถานภาพ	บทบาท	สิทธิ	เสรีภาพ	หน้าที่
๑	ที่หมู่บ้านโนนยาง ประชาชนจะมีทั้งผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ และนับถือศาสนาคริสต์					
๒	เมื่อแพรวามีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ได้ไปเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
๓	ขวัญใจไม่อนุญาตให้เดชาเข้าไปในบ้านของเธอ โดยบอกเหตุผลว่าเป็นเวลาวิกาล					
๔	ณเดชน์มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น แต่พี่สาวของเขามีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร					
๕	ตำรวจจับกุมผู้ที่ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า					
๖	กาญจนางจบการศึกษาระดับปริญญาตรี					
๗	นายแพทย์อภิชาติมีความเชี่ยวชาญในการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็ง					
๘	อรวดีประกอบอาชีพรับราชการครู					
๙	ปัจจุบันตามสถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะจะมีห้องสุขาสำหรับคนพิการ					
๑๐	สมปองและสมใจชอบเดินทางท่องเที่ยวทั่วประเทศไทย					

ใบความรู้ที่ ๓ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของพลเมือง

๑. ความหมายและความสำคัญของสถานภาพ

สถานภาพ หมายถึง ฐานะหรือตำแหน่งหรือสิทธิหน้าที่ตามบทบาทของบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกของสังคม เช่น บิดา มารดา ลูก ครู บุคคลแต่ละคนอาจมีหลายสถานภาพ สถานภาพแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. สถานภาพที่ได้มาตั้งแต่กำเนิด เช่น ลูก หลาน เพศ เชื้อชาติ
๒. สถานภาพที่ได้มาภายหลัง เป็นสถานภาพที่ได้จากการแสวงหาหรือได้มาจากความสามารถของตนเอง เช่น อาชีพ ตำแหน่ง การศึกษา

ความสำคัญของสถานภาพ สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคลที่จะทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น สถานภาพจะเป็นสิ่งกำหนดว่า บุคคลนั้นมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม เช่น ทหารเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ในการป้องกันประเทศ

๒. ความหมายและความสำคัญของบทบาท

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามสถานภาพของบุคคล เช่น ผู้ที่มีสถานภาพความเป็นพ่อ ต้องดำเนินบทบาทในการให้การอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูบุตรให้เป็นคนดี ส่งเสียให้ได้รับการศึกษาที่สมควรตามวัย ส่วนสถานภาพการเป็นบุตร ต้องดำเนินบทบาทเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา ตั้งใจหมั่นเพียรในการศึกษา ช่วยเหลือบิดามารดาในการทำงานบ้านตามควรแก่วัย

ความสำคัญของบทบาท บทบาทเป็นสิ่งที่กำหนดความรับผิดชอบของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม การปฏิบัติตนตามบทบาทจะช่วยให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น

๓. ความหมายและความสำคัญของสิทธิ

สิทธิ หมายถึง อำนาจหรือผลประโยชน์ของบุคคลที่มีกฎหมายให้ความคุ้มครอง โดยบุคคลอื่นจะต้องให้ความเคารพ จะละเมิดล่วงเกินหรือกระทำการใดๆ อันก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลไม่ได้ เช่น สิทธิในร่างกาย สิทธิในการประกอบอาชีพ

ความสำคัญของสิทธิ สิทธิจะทำให้บุคคลได้ทราบถึงสิ่งที่คุณสามารถแสดงออกหรือเรียกร้องได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สับสนวุ่นวาย เนื่องจากสิทธิเป็นสิ่งที่บุคคลได้มาโดยกฎหมาย

๔. ความหมายและความสำคัญของเสรีภาพ

เสรีภาพ หมายถึง ความมีอิสระในการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้นจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

ความสำคัญของเสรีภาพ ประชาชนสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ตามเสรีภาพที่ตนได้รับภายในขอบเขตของกฎหมาย หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน บุคคลจะไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นไม่ได้

๕. ความหมายและความสำคัญของหน้าที่

หน้าที่ หมายถึง ภาระหรือความรับผิดชอบที่บุคคลจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคม ผู้มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป มีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ความสำคัญของหน้าที่ การกระทำตามหน้าที่ของบุคคล จะช่วยทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น ตำรวจมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ใบงานที่ ๐๔

เรื่อง การสำรวจการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะของพลเมืองดี

ชื่อ - นามสกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของตนเองตามรายการที่กำหนด โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางให้ตรงตามความเป็นจริง พร้อมกับเขียนรายงานผลของการปฏิบัติดังกล่าว

ลำดับ ที่	คุณลักษณะของพลเมืองดี			
	รายการสำรวจ	ลักษณะการปฏิบัติ		
		ไม่เคย ปฏิบัติ	เคย ปฏิบัติ	ผลการปฏิบัติ
๑	มีค่านิยมประชาธิปไตย
๒	มีคุณธรรม
๓	มีความรับผิดชอบ
๔	เสียสละแรงกาย เวลา เพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม
๕	มีระเบียบวินัย
๖	มีความซื่อสัตย์สุจริต
๗	มีความรักความสามัคคี
๘	เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตัว
๙	บำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม
๑๐	ปฏิบัติตนตามระเบียบกติกาสังคม

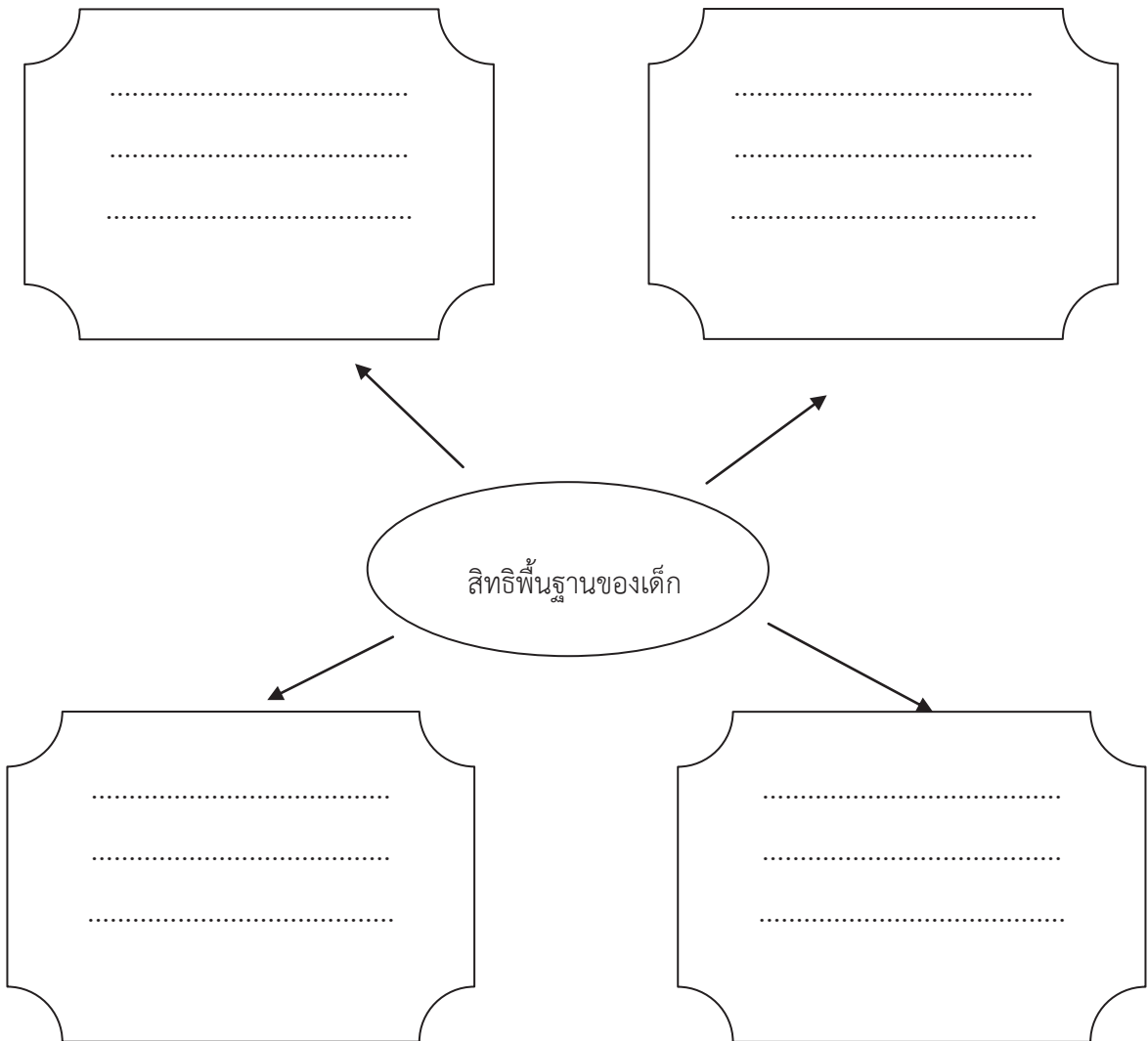
ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง สติธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง สติธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสติธิขั้นพื้นฐานของเด็กลงในแผนภาพ

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่กำหนดขึ้นตามหลักการของกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ ที่ว่าด้วยศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน โดยการไม่เลือกปฏิบัติ โดยระลึกว่าเด็กมีสิทธิพิเศษที่จะได้รับการดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองทั้งจากครอบครัวและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ประเทศไทยได้ลงนามเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ และอนุสัญญามีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

หลักการของอนุสัญญา

อนุสัญญานี้มีทั้งสิ้น ๕๔ ข้อ โดย ๔๐ ข้อแรกมีสาระสำคัญเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของเด็ก ๔ ประการ ส่วนอีก ๑๔ ข้อนั้นเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการที่จะทำให้เกิดการตามพันธกรณีที่ระบุไว้ในอนุสัญญา ตลอดจนสิทธิหน้าที่ของรัฐภาคีที่ร่วมลงนามในสนธิสัญญานี้ โดยจะมีอยู่ ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กที่จะต้องได้รับจากรัฐและครอบครัวข้อ ๑ ถึง ข้อ ๔๑

ส่วนที่ ๒ ส่วนของรัฐที่จะต้องดำเนินการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ ๔๒ ถึง ข้อ ๔๕

ส่วนที่ ๓ ส่วนของการลงนามระหว่างประเทศ ข้อ ๔๖ ถึง ๕๔

โดยจะเน้นหลักการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก การเคารพในสิทธิหน้าที่ของบิดามารดา และการปกป้องสิทธิเด็กด้วยมาตรการทางนิติบัญญัติ เด็ก ตามความหมายของอนุสัญญานี้ หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะ ก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่บังคับใช้แก่เด็กนั้น

สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กสรุปได้ ๔ ประการ ดังนี้

๑. สิทธิที่จะมีชีวิตและอยู่รอด (Rights to Survival) เด็กทุกคนเมื่อเกิดมาแล้วจะมีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ไม่ว่าจะเกิดมา มีร่างกายที่สมบูรณ์หรือไม่ก็ตาม โดยเด็กที่เกิดมาต้องได้รับการจดทะเบียนการเกิด มีสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีที่สุด ทั้งด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ ที่พักอาศัย โภชนาการและการบริการทางการแพทย์เมื่อป่วยไข้ โดยบิดา มารดา ญาติพี่น้องหรือรัฐ เพื่อให้อยู่รอดและเจริญเติบโต สิทธิในการมีชีวิต เช่น สิทธิรับวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ สิทธิที่จะได้รับอาหารในปริมาณที่เพียงพอ และสะอาด สิทธิที่จะได้รับปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น

๒. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Rights to Protection) เป็นสิทธิที่เด็กได้รับปกป้องคุ้มครองจากการทารุณกรรมทุกรูปแบบ เช่น การทารุณกรรมทางร่างกาย การล่วงเกินทางเพศ การใช้แรงงานเด็ก

๓. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา (Rights to Development) เด็กทุกคนจะได้รับสิทธิให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคม รวมถึงความต้องการ ความพึงพอใจ และความสุขของเด็ก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมครอบครัว ของโรงเรียน และสังคมที่เด็กอยู่ได้อย่างมีความสุข ได้มีโอกาสเล่น พักผ่อน ได้รับข้อมูลข่าวสาร มีอิสระในการคิดและการแสดงออก ได้รับการกล่อมเกลาทางด้านจิตใจ ความรู้ ความคิดที่เหมาะสมกับวัย ที่สำคัญที่สุด เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

๔. สิทธิที่จะได้รับการมีส่วนร่วม (Rights to Participation) เป็นสิทธิที่ให้ความสำคัญกับการแสดงออกทั้งในด้านความคิดและการกระทำของเด็ก ในการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่อาศัยอยู่ รวมทั้งสิทธิในการปกป้องเรียกร้องผลกระทบที่เกิดกับชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก ด้วยการอนุญาติให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและสามารถแสดงความคิดเห็นโดยไม่กระทบสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง การปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.

๓ ๔.

คำชี้แจง

๑. ให้ตัวแทนกลุ่มจับสลากหัวข้อเกี่ยวกับสถานการณ์สภาพปัญหาของสังคม และเสนอแนวทางในการปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่น จากการล่วงละเมิดสิทธิเด็ก กลุ่มละ ๑ สถานการณ์

๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามในประเด็นที่กำหนด โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาของสังคม และเสนอแนวทางในการปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่น จากการล่วงละเมิดสิทธิเด็ก จากตัวอย่างสถานการณ์ ๔ เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ ๑ การล่วงละเมิดสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ จากพ่อแม่ทำแท้ง/ ทิ้งลูก/ เด็กถูกทำร้ายร่างกาย

- สาเหตุคืออะไร
- ถ้าเป็นนักเรียนจะป้องกัน หรือแก้ปัญหาอย่างไร

เรื่องที่ ๒ การล่วงละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาจากชาวเด็กไม่ได้เรียนหนังสือ

- สาเหตุคืออะไร
- นักเรียนจะป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์นี้ได้อย่างไร

เรื่องที่ ๓ การล่วงละเมิดสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองจากชาวเด็กถูกใช้แรงงานหนัก

- สาเหตุคืออะไร
- ถ้าเป็นนักเรียนจะป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์นี้ได้อย่างไร

เรื่องที่ ๔ การล่วงละเมิดสิทธิที่จะได้มีส่วนร่วมจากข่าวนักเรียนถูกคาดโทษ หากวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของผู้บริหาร นักเรียนถูกขัดขวางไม่ให้ร่วมออกกระเปาะใหม่

- สาเหตุคืออะไร
- ถ้าเป็นนักเรียนจะป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์นี้ได้อย่างไร

๓. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๒

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางในการปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่นจากการล่วงละเมิดสิทธิเด็ก

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง การปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก

ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก

การละเมิดสิทธิเด็ก คือ การที่บุคคลอื่นกระทำการทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจทำให้เกิดความเสียหายต่อตัวเด็กหรือกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก

กฎหมายได้กำหนดสิทธิพื้นฐานของเด็กไว้ ๔ ประการ ได้แก่ สิทธิที่จะมีชีวิตรอด สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง และสิทธิที่ในการมีส่วนร่วม ดังนั้น ทุกคนจึงต้องร่วมมือกันปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยการป้องกันการละเมิดสิทธิเด็กทั้ง ๔ ประการ ดังกล่าว

ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กในสังคมไทยที่สำคัญ ได้แก่

๑. ปัญหาในการใช้แรงงานเด็ก เช่น นายจ้างจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีเข้าทำงานหรือให้เด็กทำงานเกินเวลาที่กฎหมายกำหนด หากไม่ทำจะถูกนายจ้างขู่ว่าจะให้อาหารและจะทำร้ายร่างกาย นอกจากนี้ นายจ้างบางคนยังให้เด็กทำงานในสภาพที่เลวร้ายไม่ปลอดภัย เช่น ให้เด็กทำงานในเรือประมงที่ออกไปในทะเลลึก

๒. ปัญหาเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ เช่น เด็กถูกคนใกล้ชิด คนในครอบครัว หรือแม้กระทั่งพ่อข่มขืน กระทำชำเรา ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารของเด็กทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

๓. ปัญหาการใช้ความรุนแรงกับเด็ก ที่สำคัญ ได้แก่ เด็กถูกพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือคนใกล้ชิดทำร้ายร่างกายด้วยวิธีการทารุณ เช่น ใช้ไฟจี้ตามเนื้อตามตัว ใช้ไม้หรือวัตถุที่เป็นของแข็งทุบตีตามร่างกายหรือศีรษะ หรือเด็กถูกรุใช้ไม้หรือวัตถุอื่น ๆ ที่ไม่เหมาะสมทุบตีด้วยความทารุณจนได้รับบาดเจ็บ

แนวทางการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก

เพื่อปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก สิ่งที่เด็กควรกระทำ คือ

๑. ไม่ออกนอกสถานที่ที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่ไปกับผู้ปกครอง

๒. ไม่คบหากับบุคคลที่จะชักนำไปในทางที่เสื่อมเสีย

๓. ระมัดระวังไม่กระทำการใด ๆ ที่จะเป็สาเหตุให้มีการประพฤติไปในทางเสียหาย เช่น ไม่เล่นการพนัน ไม่เสพสารเสพติด

๔. หลีกเลี่ยงการพูดคุยหรือชักชวนจากคนแปลกหน้า เพราะอาจถูกล่อลวงไปในทางไม่ดี

๕. แจ้งผู้ปกครอง ครู หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเมื่อถูกละเมิดสิทธิหรือพบเห็นผู้อื่นถูกละเมิดสิทธิ

การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย

รัฐบาลไทยได้มีมาตรการหลายประการที่ออกมาเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย เช่น

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็กในลักษณะของการจัดฝึกอบรมจัดเวทีประชาคมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการละเมิดและการป้องกันสิทธิเด็ก

๒. ส่งเสริมหน่วยงานของรัฐบาลซึ่งทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิเด็กที่มีอยู่แล้วในชุมชน ตำบล หรือหมู่บ้านให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกี่ยวกับการละเมิดและการป้องกันสิทธิเด็ก

๓. สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวเพื่อสร้างความอบอุ่นและสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว

๔. สร้างอาสาสมัครท้องถิ่นเพื่อรณรงค์ให้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และค่านิยมที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิเด็ก

๕. สร้างเครือข่ายในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียนท้องถิ่นที่มีเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิเด็ก

๖. รณรงค์เพื่อต่อต้านการละเมิดสิทธิเด็กโดยใช้สื่อมวลชนในท้องถิ่น และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเด็กผ่านสื่อต่าง ๆ

๗. ดำเนินมาตรการทางสังคมเพื่อส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม โดยให้ทุกสถาบันในสังคมเข้ามา มีบทบาท เช่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว

๘. ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในเรื่องสิทธิเด็ก

หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเด็ก มีดังนี้

๑. มูลนิธิคุ้มครองเด็ก จัดตั้งเพื่อให้การป้องกัน คุ้มครอง ช่วยเหลือ ฟื้นฟู และพัฒนาเด็กไทยที่ประสบภาวะทุพขัยาก ถูกทอดทิ้งในสังคม

๒. มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เป็นโครงการหนึ่งของมูลนิธิเด็ก จนกระทั่งได้ก่อตั้งเป็นมูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ ๑๘ ปี เช่น การถูกทำร้ายร่างกาย การถูกละเมิดล่วงเกินทางเพศ การล่อลวงบังคับให้ค้าประเวณี การใช้แรงงานเด็กอย่างไม่เป็นธรรม เป็นต้น

๓. มูลนิธิปวีณา หงสกุล เป็นมูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ด้อยโอกาส ที่ถูกละเมิดสิทธิ ถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก

บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก ที่ได้กำหนดไว้เพื่อคุ้มครองเด็กในประเทศไทย ที่สำคัญได้แก่

๑. บทบัญญัติเกี่ยวกับการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิเด็ก บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็กไว้มากมาย ซึ่งรวมทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ทุพพลภาพ และเด็กด้อยโอกาสในสังคม

๒. อนุสัญญาสิทธิเด็ก ซึ่งประเทศไทยให้การรับรองไว้ใน พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กโดยทั่วไป เช่น กฎหมายแรงงานและพระราชบัญญัติการปราบปรามการค้าประเวณี มีบทบัญญัติไม่ให้บริการต่อเด็กหรือผู้เยาว์ โดยมีโทษตามกฎหมาย

.....

สถานการณ์สภาพปัญหาของสังคม การล่วงละเมิดสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่

๑. ชาวแม่ท่าแห้ง

ร.ต.ท.สุวรรณ นาคยา ร้อยเวรสอบสวน สภ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี ได้รับแจ้งว่ามีศพเด็กทารก ลอยน้ำอยู่ภายในคลองบางแพรก หน้าวัดบางแพรก จากนั้นจึงประสานแพทย์เวรจากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งร่วมตรวจสอบ ที่เกิดเหตุบริเวณทำน้ำวัดบางแพรก หมู่ ๑๑ ต.บางรักพัฒนา อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี พบศพเด็กทารกอายุครรภ์ประมาณ ๕ เดือน ลอยอยู่ภายในคลองหน้าวัด โดยจากการตรวจสอบพบว่าศพทารกดังกล่าวเป็นเพศชายมีอวัยวะทุกส่วนสมบูรณ์ ทางด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจสันนิษฐานว่า น่าจะเป็นวัยรุ่นใจแตกที่ไม่พร้อมจะมีบุตร จึงได้ตัดสินใจทำแท้งและได้นำศพทารกมาทิ้งไว้ในลำคลอง จนศพลอยมาถึงบริเวณหน้าวัดบางแพรก จากนั้นจึงมอบศพทารกให้กับเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง นำส่งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ รังสิต ต่อไป

๒. ชาวแม่ทิ้งลูก

แม่ใจร้าย ทิ้งลูกน้อย ตรงที่พัสดุโดยสาร เพื่อให้หมดกตตาย เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ รายการข่าววันใหม่ ทางช่อง ๓ รายงานข่าวว่า พบหญิงน้อยวัยแรกเกิดเพศชาย ถูกทิ้งไว้ในกระเป๋าสีดำ คลุมตัวด้วยเสื้อสีขาว ถูกทิ้งไว้ศาลาพัสดุโดยสาร บริเวณหมู่บ้านห้วยม้า หมู่ ๑๔ ต.ห้วยม้า อ.เมืองแพร่ ผู้ที่พบ เผยว่า ขณะที่พบเด็ก ผุงมดนับร้อยกำลังรุมกัดตามใบหน้าและร่างกาย จนบวมปูดไปทั้งตัว จึงนำตัวเด็กส่งโรงพยาบาลแพร่ เพื่อทำการปฐมพยาบาล ล่าสุด อาการของเด็กปลอดภัย ภายใต้การดูแลจากกุมารแพทย์อย่างใกล้ชิด โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะตามตัว พ่อแม่ใจร้ายมารับลูกกลับไป

๓. ชาวเด็กถูกทำร้ายร่างกาย

มูลนิธิปวีณาฯ บุกช่วยเด็กชายวัย ๔ ขวบ โดนพ่อ-แม่เลี้ยงทุบตี จับมัดสุดทารุณในบ้านเช่าย่านบางพลัด สุดโหดใช้บุหรี่จี้ตามร่างกาย พร้อมไฟแช็กกลนใบหู จนเนื้อตัวหูน้อยเต็มไปด้วยริ้วรอยบาดแผลสองฝ่ามือข้างเด็กชุกชอน แคมคือ ไม่ยอมหลับนอนนอนเอาแต่เล่นตลอดเวลา ทนไม่ไหวเลยต้องลงโทษแล้วจับมัด ตำรวจแจ้งข้อหากักขังหน่วงเหนี่ยว ทำร้ายร่างกาย

สถานการณ์สภาพปัญหาของสังคม
การล่วงละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพัฒนา

ข่าวเด็กไม่ได้เรียนหนังสือ

ผู้สื่อข่าวได้รับแจ้งว่ามี ด.ญ.วันดี หรือน้องกวาง จันทรแดง อายุ ๑๓ ปี และด.ญ.วันวิสา หรือน้องครีม จันทรแดง อายุ ๑๐ ปี ๒ พี่น้อง อยู่บ้านเลขที่ ๗๒/๗ หมู่ ๔ ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมกับ ด.ญ.ดรุณี หรือน้องกัญท์ สอนอาจ อายุ ๑๓ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๗๒/๗ หมู่ ๔ ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต้องออกเดินเก็บขยะและหาของเก่าขายเพื่อช่วยตายาย ที่มีฐานะยากจนทำให้ไม่ได้เล่าเรียนหนังสือ

จากการสอบถาม แม่ของเด็กทั้ง ๒ ชื่อนางขวัญจิต จิตสมัย อายุ ๔๑ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ดังกล่าว โดยนางจันทร มะลิ อายุ ๗๐ ปี ที่ให้พักอาศัย และทราบว่านางขวัญจิต เป็นคนพื้นเพอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเลิกกับสามีแล้ว ไม่เคยมีบัตรประชาชน และยังมีลูกอีก ๓ คน คนโตเป็นผู้ชายชื่อป้อม อายุ ๑๙ ปี มีบัตรประชาชน เพราะใช้ที่อยู่พ่อที่เลิกกับแม่ และเจมส์ อายุ ๑๖ ปี มีบัตรประชาชนใช้ที่อยู่พ่อเหมือนกัน ช่วยแม่ทำงาน

นางขวัญจิต จิตสมัย กล่าวว่า หลังจากเลิกกับสามีที่อยู่จังหวัดชัยนาท ก็พาลูกทั้ง ๕ คน ออกตระเวนไปกับกองคาราวานจัดงานปาโป่ง ทางภาคใต้ ได้ค่าแรงไม่มาก จนเมื่อประมาณ ๑ ปีเศษ ได้มาอาศัยอยู่กับนางจันทร แม้ว่าบ้านจะเก่าแต่ก็ให้ลูกๆ ช่วยกันทำงานเพื่อช่วยครอบครัวส่วน น้องกวาง และน้องครีม นั้นได้ได้เรียนอยู่ที่โรงเรียนวัดประดู่ ใกล้ที่พัก แต่ต้องออกจากโรงเรียน สืบเนื่องจากไม่มีหลักฐานใบเกิด จึงต้องออกมาช่วยแม่เก็บขยะช่วยเหลือครอบครัว สำหรับเรื่องเรียนอยากเรียนมาก แต่หลักฐานใบเกิดไม่มีเพราะแม่บอกว่าพ่อไม่ได้ไปแจ้งเกิดของทั้ง ๒ คน ส่วนน้องชายต่างบิดาอีกคนชื่อ เก่งกล้า จิตสมัย อายุ ๔ ขวบ ก็ไม่มีใบเกิดเหมือนกัน จึงวอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยตรวจสอบช่วยเหลือต่อไป

.....

สถานการณ์สภาพปัญหาของสังคม
การล่วงละเมิดสิทธิที่จะได้รับการปกป้องและคุ้มครอง

เด็กถูกบังคับให้ทำงานหนัก

เจ้าหน้าที่บุกช่วยเหลือเด็กวัยรุ่นถูกแก๊งนายทุนเงินกู้นอกระบบหลอกไปทำงานทวงหนี้รายนี้ เปิดเผยเมื่อเวลา ๐๙๐๐ น. วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ นางวิภา หงสกุล รมว.การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประธานมูลนิธิพิริยาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี นำกำลังตำรวจปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (ปคม.) พร้อมหมายค้นศาลบุกเข้าตรวจค้นบ้านเลขที่ ๘๐๒/๙๐๐ และ ๘๐๒/๙๐๖ หมู่บ้านวังทองริเวอร์ปาร์ค ซอยริเวอร์ปาร์ค ๖ ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี หลังได้รับการร้องเรียนว่ามีเด็กวัยรุ่นจำนวนมากถูกแก๊งนายทุนเงินกู้นอกระบบบังคับทำงานเก็บเงินจากลูกหนี้

เมื่อไปถึงพบนายศักดิ์ชัย กลิ่นพงษ์ อายุ ๓๙ ปี และนายอติคม ลงทอง อายุ ๒๖ ปี ลูกน้องนายทุนเงินกู้ ก่อนช่วยเหลือเด็กวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในบ้านได้ ๑๖ คน เป็นชาย ๑๐ คน หญิง ๖ คน อายุระหว่าง ๑๔ - ๒๐ ปี ก่อนยึดหลักฐานเอกสารเงินกู้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังพบมีด ไม้ สายยาง ระเบิดปิงปอง และท่อเหล็กที่ดัดแปลงเป็นอาวุธ ก่อนคุมตัวนายศักดิ์ชัยกับนายอติคม ส่งตำรวจ ปคม.สอบสวนดำเนินคดี

สอบถามเด็กวัยรุ่นที่ถูกหลอกมาทำงานทราบว่า แก๊งนายทุนจะบังคับให้ทำงานทุกวัน โดยต้องตื่นนอนก่อน ๙ โมงเช้า ใครตื่นสายจะโดนลงโทษด้วยการใช้สายยางฟาด แต่จะต้องออกไปเก็บเงินลูกหนี้พวกพ่อค้าแม่ค้าหรือวินจักรยานยนต์ แต่ไม่ทราบว่าแก๊งนายทุนคิดดอกเบี้ยเท่าไร ส่วนใหญ่จะกู้กันรายละ ๑๐,๐๐๐ บาท จ่ายทั้งต้นและดอกเบี้ยวันละ ๓๐๐ บาท ใครไม่จ่ายจะถูกข่มขู่ ทำให้ไม่มีใครกล้าเบี้ยว เนื่องจากแก๊งนายทุนรายนี้มีตำรวจรู้เห็นรับเงินด้วย ที่ผ่านมาเคยมีคนหลบหนีและถูกสมุนนายทุนไปตามกลับมาในสภาพถูกล็อกกุญแจมือและเอาใช้กั๊วรถจักรยานยนต์ตีจนเลือดอาบทำให้ไม่มีใครกล้าหลบหนี

อย่างไรก็ตาม จากการสอบสวนนายศักดิ์ชัยกับนายอติคม ลูกน้องนายทุนเงินกู้ยังไม่ยอมให้รายละเอียดใดๆ อ้างว่ามีหน้าที่ดูแลเด็กแต่ไม่ได้ทำร้าย แค่ข่มขู่ให้เกิดความหวาดกลัวเท่านั้น เจ้าหน้าที่จะได้คุมตัวไปสอบขยายผลเพื่อติดตามจับกุมนายทุนเงินกู้รายนี้มาดำเนินคดีต่อไป

.....

สถานการณ์สภาพปัญหาของสังคม การล่วงละเมิดสิทธิที่จะได้มีส่วนร่วม

เมื่อเวลา ๐๙๐๐ น.วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗ ที่โรงเรียนวัดนารีประดิษฐ์ หมู่ ๔ ต.ท่าไร่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช นักเรียนทั้งโรงเรียนได้นัดหยุดเรียนและร่วมกับผู้ปกครองรวมกว่า ๑๐๐ คน ออกมารวมตัวกันที่โรงเรียนเพื่อขับไล่ นางนัยเนตร ศรีอุทัย ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนารีประดิษฐ์ ให้ย้ายออกจากพื้นที่โดยให้เหตุผลว่าตั้งแต่นางนัยเนตร เข้ามาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการที่โรงเรียนแห่งนี้เป็นเวลากว่า ๖ ปี ได้พยายามบีบให้ครูเก่าย้ายออกจากโรงเรียนไปหลายคน จากนั้นจะทำเรื่องขอครูที่ตัวเองสนิทเข้ามาทำหน้าที่แทน และยังเอาเปรียบนักเรียนโดยการเรียกเก็บเงินค่าอาหารกลางวันจากนักเรียนเพิ่มคนละ ๕ - ๑๐ บาท/วัน สร้างความเดือดร้อนและแตกแยกในโรงเรียนและชุมชนเป็นอย่างมาก

ผู้ประท้วงกล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่า ลำสุดนางนัยเนตร ได้บอกเลิกจ้างนางลดาวัลย์ พละพลึง ครูอัตราจ้าง สอนชั้นอนุบาล สร้างความโกรธแค้นให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองและนักเรียน เป็นอย่างมากเนื่องจากเห็นว่านางลดาวัลย์ เป็นคนดี เป็นที่รักใคร่ของผู้ปกครองและนักเรียน นอกจากนี้ผู้ปกครองยังทราบข่าวการทุจริตเงินงบประมาณของโรงเรียน กรณีการเรียกเก็บเงินจากเด็กนักเรียนคนละ ๕-๑๐ บาท ต่อ คนทุกวันโดยอ้างว่าเป็นค่าอาหารกลางวันทั้ง ๆ ที่ทางสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สนับสนุนค่าอาหารเด็กมาแล้วต่อคนต่อหัว ๒๐ บาท รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างในโรงเรียนส่อไปในทางทุจริต ที่ผ่านทำให้ผู้ปกครองทนไม่ไหวย้ายบุตรหลานออกไปเรียนที่โรงเรียนอื่นเป็นจำนวนมากจากเดิมนักเรียนกว่า ๔๐๐ คน แต่ตอนนี้เหลือเด็กนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้น ป. ๖ แค่ ๘๔ คน จึงได้นัดรวมตัวกันเพื่อขับไล่ นางนัยเนตร ออกจากพื้นที่ และไม่ยอมให้ครูลดาวัลย์ ลาออกจากโรงเรียนเด็ดขาด

หลังจากนั้นผู้ปกครองและเด็กนักเรียนได้เดินทางกลับบ้านเลขที่ ๔๒/๒ หมู่ ๔ ตำบลท่าไร่ ห่างจากโรงเรียนประมาณ ๑ กม. ซึ่งทราบว่านางนัยเนตร ไปแอบซ่อนตัวอยู่ เมื่อไปถึงนางนัยเนตร เห็นนักเรียนและผู้ปกครองจึงรีบเดินเข้าไปอยู่ในบ้าน ไม่ยอมออกมาพบกับผู้ชุมนุม ทำให้ผู้ปกครองและเด็กนักเรียนยืนโวยวายขับไล่อยู่หน้าบ้านประมาณ ๒๐ นาทีจนกระทั่งนายสมศักดิ์ อนันตพิช นายเทศมนตรีตำบลปากนคร ซึ่งเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียงที่ชาวบ้านเคารพนับถือรวมทั้งนายศานติศักดิ์ บุญสุข ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๔ ตำบลท่าไร่ ได้เดินทางเข้ามาเพื่อสอบถามและเข้ามาไกล่เกลี่ยกับชาวบ้าน โดยนายสมศักดิ์ อนันตพิช ได้เจรจาและและรับปากว่าจะประสานแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยยืนยันจะดำเนินการตามข้อเรียกร้องของชาวบ้าน จึงทำให้ผู้ปกครองและเด็กนักเรียนพึงพอใจได้แยกย้ายกลับแต่ยืนยันว่าจะกลับมารวมตัวอีกครั้งถ้ายังไม่ได้รับการแก้ไข

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ชื่อ - สกุล เลขที่ ชั้น

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามในประเด็นที่กำหนด

สถานการณ์ที่ ๑

ในหมู่บ้านของณเดชมีการประชุมเพื่อรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ณเดชได้เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในหมู่บ้านและร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๑) การกระทำของณเดชเป็นไปตามหลักสิทธิเด็กในด้านใด

.....

๒) การปฏิบัติตนตามหลักสิทธิเด็กดังกล่าว ก่อให้เกิดผลต่อณเดชอย่างไร

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ญาญาเกิดมาในครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ด้วยความรัก ได้รับประทานอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ

๑) ญาญาได้รับการเลี้ยงดูตามหลักสิทธิเด็กในด้านใด

.....

๒) สิทธิเด็กที่ญาญาได้รับ ก่อให้เกิดผลต่อญาญาอย่างไร

.....

สถานการณ์ที่ ๓

ต้นหยง อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีสถานที่สำหรับพักผ่อนและออกกำลังกาย

๑) ต้นหยงได้รับการเลี้ยงดูตามหลักสิทธิเด็กในด้านใด

.....

๒) สิทธิเด็กที่ต้นหยงได้รับ ก่อให้เกิดผลต่อต้นหยงอย่างไร

.....

สถานการณ์ที่ ๔

ในหมู่บ้านของหนูดี มีการจัดทำป้ายรณรงค์ไม่ให้สมาชิกในหมู่บ้านเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขและยาเสพติด

๑) หนูดีได้รับการเลี้ยงดูตามหลักสิทธิเด็กในด้านใด

.....

๒) สิทธิเด็กที่หนูดีได้รับ ก่อให้เกิดผลต่อหนูดีอย่างไร

.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษาในรูปแบบแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิบชาร์ท ดังนี้

- กลุ่มที่ ๑ ศึกษาความรู้ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรทางบก
- กลุ่มที่ ๒ ศึกษาความรู้ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร
- กลุ่มที่ ๓ ศึกษาความรู้ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
- กลุ่มที่ ๔ ศึกษาความรู้ เรื่อง ข้อบัญญัติท้องถิ่น

๒. ตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่กลุ่มตนเองได้ศึกษาหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร ได้แก่ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้ควบคุมเส้นทางของผู้ขับขี่รถยนต์ คนเดินเท้า และคนขี่รถจักรยาน ให้ปฏิบัติตามเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรที่นักเรียนควรรู้ ได้แก่

๑. กฎจราจร ที่ควรรู้มี ดังนี้

๑) **สัญญาณจราจร** คือ สัญญาณที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจราจรใช้สัญญาณเพื่อสื่อสารกับผู้ควบคุมยานพาหนะ มีหลายลักษณะ ได้แก่

- (๑) สัญญาณธง เรามักจะเห็นใช้สัญญาณนี้ตามหน้าโรงเรียนให้เด็กนักเรียนข้ามถนน
- (๒) สัญญาณมือ เรามักจะเห็นตำรวจจราจรใช้สัญญาณมือในการควบคุมการจราจรเป็นส่วนใหญ่
- (๓) สัญญาณนกหวีด เรามักจะเห็นตำรวจจราจรใช้สัญญาณนกหวีดควบคู่กับสัญญาณมือโดยเป่ายาว ๑ ครั้ง ให้รถหยุด แต่ถ้าเป่าสั้นๆ หลายครั้งให้รถวิ่งต่อไปได้

(๔) สัญญาณไฟ เรามักจะเห็นตามทางแยกต่าง ๆ และมีใช้เหมือนกันทุกประเทศในโลก มีใช้สีประกอบ ๓ สีคือ

- ไฟสีแดง หมายถึง ให้ผู้ขับขี่หยุดยานพาหนะหลังเส้นให้หยุด
- ไฟสีเหลือง หมายถึง ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดยานพาหนะหลังเส้นให้หยุด
- ไฟเขียว หมายถึง ให้ผู้ขับขี่ขับยานพาหนะผ่านไปได้

๒) **เครื่องหมายจราจร** เป็นป้ายสัญลักษณ์ที่ติดไว้เพื่อให้ผู้ควบคุมยานพาหนะได้ทราบกฎจราจรสำหรับสถานที่นั้นๆ แยกได้ ๒ ลักษณะ ได้แก่

(๑) เครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ เป็นเครื่องหมายจราจรที่ผู้ควบคุมยานพาหนะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนจะต้องรับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น ป้ายจำกัดความเร็ว

ให้เลี้ยวซ้าย ห้ามเลี้ยวขวา ห้ามแซง ห้ามตรงไป

(๒) เครื่องหมายจราจรประเภทเตือน เป็นเครื่องหมายจราจรที่เตือนให้ผู้ควบคุมยานพาหนะให้ระมัดระวัง เช่น ระวังทางโค้ง โค้งอันตราย ทางลื่น ทางชัน ระวังคนข้ามถนน โรงเรียน เป็นต้น

ทางตัดกัน ทางแคบด้านขวา จุดกลับรถ เตือนรถกระโดด

๒. กฎจราจรสำหรับคนเดินเท้า

๑. ให้เดินบนทางเท้า หรือถ้าจำเป็นต้องเดินบนถนนหรือไหล่ทาง ให้เดินด้านขวาของเส้นทางจราจร
๒. ให้ข้ามถนนโดยใช้สะพานลอยคนข้ามหรือทางม้าลายเท่านั้น หากทางม้าลายใดมีสัญญาณไฟคนข้ามถนนให้ดูสัญญาณไฟสีแดงห้ามข้ามส่วนไฟสีเขียวข้ามได้ แต่ถ้าทางม้าลายตามทางแยกที่มีสัญญาณไฟจราจรสำหรับยานพาหนะให้ดูสัญญาณไฟสีแดงข้ามได้แต่ถ้าไฟสีเขียวห้ามข้าม
๓. ห้ามข้ามถนนนอกสะพานลอยคนข้ามหรือทางม้าลายนับจากสะพานลอยคนข้ามหรือทางม้าลายในระยะ ๑๐๐ เมตร

๓. กฎจราจรสำหรับผู้ขับขี่จักรยาน

๑. ผู้ขับขี่จักรยานต้องขี่รถชิดขอบทางด้านซ้ายของเส้นทางปกติหรือขี่บนเส้นทางสำหรับรถจักรยาน
๒. รถจักรยานต้องมีสภาพพร้อมใช้งานคือมีกระดิ่งสัญญาณที่เสียงดังได้ยินในระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร มีเครื่องห้ามล้อที่สามารถใช้งานได้ มีไฟสีขาวหน้ารถ และไฟสีแดงบริเวณท้ายรถ
๓. ไม่บรรทุกหรือถือสิ่งของที่ที่จะทำให้เป็นอุปสรรคในการบังคับรถหรือขี่ด้วยความประมาทเป็นที่น่าหวาดเสียว
๔. ไม่นั่งขี่บนที่นั่งที่ไม่ใช่ที่นั่งหรือไม่ขี่ขึ้นนานเกินไป ๒ คัน ยกเว้นในทางจักรยานใหญ่ ๆ หรือห้ามเกาะหรือพ่วงรถอื่นที่แล่นอยู่
๕. จอดจักรยานในที่จอดรถจักรยานที่ทางราชการจัดให้มีไว้

๔. ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้รถใช้ถนน

๑. ผู้ขับขี่ควรขับขี่ด้วยความระมัดระวังและปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด
๒. ผู้ขับขี่ควรใช้รถที่มีสภาพดีทั้งเครื่องยนต์และอุปกรณ์ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ใช้รถที่ไม่ปลอดภัย หรือไม่มั่นคงแข็งแรง หรือมีเสียงดังเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น คิวน์ หรือละอองเคมี อันอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย ของผู้ใช้รถใช้ถนนอื่น
๓. ผู้ขับขี่และผู้โดยสารควรคาดเข็มขัดนิรภัย หรือสวมหมวกกันน็อกและเปิดไฟหน้ารถสำหรับรถจักรยานยนต์ทุกครั้งที่ทำกรขับขี่
๔. ผู้ขับขี่ควรขับขี่ด้วยความเร็ว ใช้สัญญาณไฟ และปฏิบัติตามป้ายเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจรตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด และไม่แข่งในที่คับขัน
๕. ผู้ขับขี่รถบรรทุกควรบรรทุกน้ำหนักตามที่กฎหมายกำหนด และหากจำเป็นต้องบรรทุกสิ่งของที่มีความยาวเกินกว่าตัวรถ ต้องติดสัญญาณธงสีแดงในเวลากลางวันและต้องติดสัญญาณไฟสีแดงในเวลากลางคืน โดยสัญญาณธงหรือสัญญาณไฟสีแดงนั้นต้องสามารถมองเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบลเมตร
๖. ผู้ขับขี่ต้องไม่ขับรถในขณะที่มึนเมาหรือง่วง
๗. ผู้ขับขี่รถทุกชนิดต้องไม่ใช่สัญญาณไฟกระพริบ สัญญาณเสียงไซเรน สัญญาณนกหวีด ยกเว้น รถฉุกเฉิน หรือรถที่ทางราชการอนุญาตให้ใช้

๘. การขึ้นลงรถประจำทางควรรอจนรถหยุดนิ่งที่ป้ายหยุดรถประจำทางเท่านั้น ไม่ควรกระโดดขึ้นรถขณะที่รถกำลังจะเคลื่อนตัวออกหรือหยุด หรือขณะประตูกำลังจะปิด

๕. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

๑. ทำให้การจราจรบนท้องถนนไม่ติดขัด เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัดในการขับขี่ยานพาหนะไปตามเส้นทางตามกฎจราจร โดยไม่ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรก็จะทำให้การจราจรเป็นไปตามระบบและไม่ติดขัด ตรงกันข้าม ถ้ามีบางคนไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดขึ้นได้

๒. การปฏิบัติตามกฎจราจรจะเป็นการป้องกันอุบัติเหตุที่จะนำมาซึ่งความสูญเสียชีวิตทั้งร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนและประเทศชาติ

๓. ลดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อไม่เกิดอุบัติเหตุ ทำให้ประชาชนไม่ต้องเสียเงินค่ารักษาพยาบาล ทำให้เศรษฐกิจของตนเอง ครอบครัวมีความมั่นคง

.....

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร

กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร

พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดระเบียบปฏิบัติ การแจ้งเกิด การแจ้งตาย การย้ายที่อยู่ การจัดทำทะเบียนคนและทะเบียนบ้าน เป็นกฎหมายที่ใกล้ชิดตัว เกี่ยวข้องกับตนเองและสังคมเป็นอย่างมาก

๑. ประโยชน์ของกฎหมายเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร

การที่กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรได้กำหนดให้มีทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย ทะเบียนบ้าน จะเป็นประโยชน์ทำให้รู้ข้อมูลต่างๆ ของประชากรในประเทศ โดยรู้ว่าในบ้านหนึ่งในท้องที่หนึ่งมีประชากรกี่คน เป็นเพศอะไรบ้าง แต่ละคนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีการโยกย้ายออกไปหรือเข้ามาในท้องที่นั้นอย่างไร มี จำนวนประชากรเพิ่มหรือลดลงจากการเกิดการตายเท่าใด จำนวนประชากรในแต่ละท้องที่มีจำนวนมาก น้อยเพียงไร ซึ่งความรู้ในข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายปกครองและฝ่ายบริหารบ้านเมือง เพื่อที่จะเป็น แนวทางในการพัฒนาประเทศต่อไป

๒. คนเกิด

๒.๑ การแจ้งเกิด เมื่อมีคนเกิดให้แจ้งเกิดดังต่อไปนี้

๑) คนเกิดในบ้าน ให้เจ้าบ้านหรือบิดามารดาแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่คนเกิดใน บ้านภายใน ๑๕ วันนับแต่วันเกิดในกรณีคนเกิดในโรงพยาบาล ซึ่งในโรงพยาบาลบางแห่งเจ้าหน้าที่ของ โรงพยาบาลจะบริการไปแจ้งเกิดต่อนายทะเบียนท้องที่ที่คนเกิด โดยปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าว

๒) คนเกิดนอกบ้าน ให้บิดาหรือมารดาแจ้งต่อนายทะเบียน ผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่มีคนเกิดนอก บ้าน หรือแห่งท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันเกิด ในกรณีจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ตามกำหนดให้แจ้ง ภายหลังได้ แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันเกิด ถ้าบิดามารดาประสงค์จะเปลี่ยนชื่อบุตรนั้น ให้แจ้งภายใน ๖ เดือนนับแต่วันที่แจ้งชื่อคนเกิดต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนจัดการเปลี่ยนชื่อให้ โดยต้องเสีย ค่าธรรมเนียม ๒๕ บาท

๓) ผู้ที่พบเด็กในสภาพแรกเกิดหรือเด็กอ่อนซึ่งถูกทอดทิ้ง ให้นำเด็กนั้นไปส่งและแจ้งต่อ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ประชาสงเคราะห์แห่งท้องที่ที่พบเด็กนั้นโดยเร็ว

๒.๒ สถานที่แจ้งเกิด

๑) ในเขตเทศบาล ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนท้องถื่นซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงานเทศบาล

๒) นอกเขตเทศบาล ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนตำบล ซึ่งได้แก่ บ้านของกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือ ข้าราชการอื่นที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนตำบล

๓) ในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนท้องถื่น ซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงานเขตการแจ้งเกิดใน กรณีคนเกิดในบ้าน เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านแต่จะมอบหมายให้ผู้ใดไปแจ้งแทนก็ได้ การไปแจ้งเกิดกรณีคนเกิด ในบ้าน ผู้แจ้งต้องนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านไปด้วยทุกครั้ง เมื่อนายทะเบียนรับแจ้งการเกิดแล้ว

จะมอบสูติบัตรให้แก่ผู้แจ้งเป็นหลักฐาน **สูติบัตร** เป็นเอกสารสำคัญของทางราชการและมีประโยชน์มาก เพราะเป็นเอกสารที่แสดงถึงชื่อตัว ชื่อสกุล สัญชาติ วัน เดือน ปีเกิด ชื่อตัว ชื่อสกุล และสัญชาติของบิดา มารดา ต้องเก็บรักษาไว้ให้ดีเพื่อนำไปแสดงเป็นหลักฐานได้ทุกโอกาสตราบเท่าที่มีชีวิตอยู่

๓. คนตาย

๓.๑ การแจ้งตาย เมื่อมีคนตายให้แจ้งตายดังต่อไปนี้

๑) คนตายในบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่มีคนตายภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาตาย ในกรณีที่ไม่มีเจ้าบ้านให้ผู้พบศพเป็นผู้แจ้งการตายภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาพบศพ

๒) คนตายนอกบ้าน ให้บุคคลที่ไปกับผู้ตายหรือผู้พบศพแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ตายหรือพบศพแล้วแต่กรณี หรือแห่งท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาตายหรือพบศพ หรือจะแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจก็ได้ ถ้าในท้องที่ใดการคมนาคมไม่สะดวก ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจขยายเวลาออกไปตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน ๗ วัน นับแต่เวลาตายหรือเวลาพบศพ การแจ้งตายกรณีคนตายในบ้าน เจ้าบ้านจะมอบหมายให้ผู้ใดไปแจ้งแทนก็ได้ โดยผู้แจ้งจะต้องนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านไปด้วย

๓.๒ สถานที่แจ้งตาย

๑) ในเขตเทศบาล ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนท้องถิ่นซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงานเทศบาล

๒) นอกเขตเทศบาล ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนตำบล ซึ่งได้แก่ บ้านของกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือข้าราชการอื่นที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนตำบล

๓) ในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนท้องถิ่น ซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงานเขต การแจ้งตายในกรณีคนตายในบ้าน เป็นหน้าที่เจ้าบ้านแต่จะมอบหมายให้ผู้อื่นที่อยู่ในบ้านเดียวกันไปดำเนินการแทน ไม่ต้องทำหนังสือมอบอำนาจ ถ้าจะมอบให้บุคคลอื่นที่ไม่ได้อยู่ในบ้านเดียวกันไปดำเนินการแทน ต้องทำหนังสือมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร การแจ้งตายในกรณีคนตายในบ้าน และผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านด้วย เมื่อไปแจ้งต้องต้องนำสำเนาทะเบียนฉบับเจ้าบ้านไปด้วย และเมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการตายจะมอบมรณบัตรให้แก่ผู้แจ้งเป็นหลักฐาน มรณบัตร เป็นเอกสารสำคัญของทางราชการ ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการตายของบุคคล

๔. การย้ายที่อยู่

การย้ายที่อยู่จะต้องมีการแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิม แล้วจะต้องแจ้งย้ายเข้าในทะเบียนบ้านใหม่ซึ่งผู้นั้นย้ายไปอยู่ การแจ้งย้ายที่อยู่ให้ดำเนินการต่อไปนี้

๔.๑ การย้ายออก เมื่อมีบุคคลใดย้ายที่อยู่ออกจากบ้านใด กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของบ้าน หรือผู้แทนที่จะต้องแจ้งย้ายที่อยู่ดังกล่าวต่อนายทะเบียนผู้มีหน้าที่รับแจ้งภายในเวลาไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันย้ายออก ถ้าเจ้าบ้านไม่แจ้งภายในกำหนดเวลา มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

๔.๒ การย้ายเข้า เมื่อบุคคลใดย้ายที่อยู่เข้ามาอยู่ในบ้านใดบ้านหนึ่ง กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านที่จะต้องแจ้งการย้ายเข้าที่อยู่ดังกล่าวภายใน ๗ วัน นับแต่วันย้ายเข้า ถ้าเจ้าบ้านไม่แจ้งในกำหนดเวลา มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

.....

ใบความรู้ที่ ๓ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาชนิดใด ๆ หรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้ว จะทำให้เกิดผลต่อร่างกายสมองและจิตใจ

๑. กฎหมายแบ่งประเภทยาเสพติด ในทางกฎหมาย สิ่งที่ถูกถือว่าเป็นยาเสพติดนั้นจะต้องมีกฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจน หากไม่มีกฎหมายระบุไว้ สิ่งนั้นก็ไม่ใช่ยาเสพติด แม้ว่าสิ่งที่เสพนั้นจะมีฤทธิ์ที่ทำให้เกิดการเสพติดได้ก็ตาม เช่น บุหรี่ สุรา พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้แบ่งยาเสพติดให้โทษ (มาตรา) ออกเป็น ๕ ประเภทด้วยกัน ดังนี้

ประเภทที่ ๑ ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง ๓๘ รายการที่สำคัญ คือ เฮโรอีน แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน เอ็กซ์ตาซี และแอลเอสดี

ประเภทที่ ๒ ยาเสพติดให้โทษทั่วไป มี ๑๐๒ รายการที่สำคัญ คือ ไบโคคา โคคาอีน โคเคอีน ยาสกัดเข้มข้นของต้นฝิ่นแห้ง เมทาโดน มอร์ฟิน ฝิ่นยา (ฝิ่นที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งเพื่อใช้ในทางยา) ฝิ่น ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก มูลฝิ่น)

ประเภทที่ ๓ ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ผสมอยู่ คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติด ประเภท ๒ เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตร เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ท้องเสีย

ประเภทที่ ๔ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ หรือ ๒ มี ๓๒ รายการที่สำคัญ เช่น อาเซติก แอนไฮไดรด์ , อาเซติก คลอไรด์

ประเภทที่ ๕ ยาเสพติดให้โทษที่ไม่เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึง ๔ มี ๔ รายการ คือ กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น ทุกส่วนของพืชกัญชา ทุกส่วนของพืชกระท่อม และพืชเห็ดขี้ควาย

๒. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แบ่งลักษณะการทำผิดได้เป็น ๕ ฐาน ดังนี้

- (๑) ฐานผลิต นำเข้า ส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษ
- (๒) ฐานจำหน่าย หรือมีไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ
- (๓) ฐานมีไว้ในความครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ
- (๔) ฐานมียาเสพติดให้โทษ
- (๕) ฐานโฆษณาเพื่อการค้าซึ่งยาเสพติดให้โทษ

๓. ตัวอย่างโทษของผู้ที่กระทำความผิด กฎหมายยาเสพติดให้โทษ มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน (ยาบ้า) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นถึงหกหมื่นบาท เป็นต้น

(๒) ผู้ที่มียาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ ไว้ครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์หรือมีจำนวนน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณตามที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) ผู้ที่เสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ผู้ที่เสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. อันตรายของยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้เสพโดยตรงและส่งผลกระทบต่อครอบครัว ผู้ใกล้ชิด และประเทศชาติอย่างมากมาย ดังนี้

๑. ผลต่อผู้เสพ ยาเสพติดทำให้สุขภาพของผู้เสพยาเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ความต้านทานโรคน้อยกว่าปกติ ทำให้ติดเชื้อได้ง่าย ส่วนมากมักจะเป็นโรคผิวหนัง โรคทางเดินอาหาร วัณโรค อารมณ์แปรปรวนง่าย ซึมเศร้า วิดกกังวล บุคลิกภาพสูญเสีย

๒. ผลต่อครอบครัว ผู้ติดยาเสพติดจะขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว ไม่ห่วงใยดูแลครอบครัว เป็นภาระของครอบครัว ทำให้ครอบครัวแตกแยก ขาดความอบอุ่น และอาจจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นสาเหตุทำให้สมาชิกในครอบครัวหันไปเสพยาเสพติดได้

๓. ผลต่อเศรษฐกิจและสังคม การที่มียาเสพติดแพร่ระบาดในประเทศ ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณและเจ้าหน้าที่จำนวนมากในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และตัวผู้เสพยาที่มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมด้วยการก่ออาชญากรรม ลักเล็กขโมยน้อย หรือทำให้เกิดอุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งผลกระทบของปัญหาเหล่านี้อาจมีความรุนแรงจนนำไปสู่ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติได้

๕. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายยาเสพติด มีดังนี้

(๑) มีประโยชน์ต่อสุขภาพ เพราะผู้ที่ไม่เสพยาเสพติดย่อมมีสุขภาพแข็งแรง ปฏิบัติหน้าที่หรือประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้าได้

(๒) สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ตามปกติ และไม่เป็นที่รังเกียจของผู้อื่น สามารถช่วยสังคมหรือพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ไม่ถูกลงโทษเนื่องจากการกระทำผิดตามกฎหมายยาเสพติด ซึ่งทำให้เสียประวัติ ส่งผลต่อการสมัครงานหรือประกอบอาชีพที่ดี หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การสมัครรับเลือกเป็นตัวแทนในระดับต่าง ๆ เป็นต้น

ใบความรู้ที่ ๔ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อบัญญัติท้องถิ่น คือ กฎหมายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาออกมาใช้บังคับภายในเขตรับผิดชอบของตน

ข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นกฎหมายที่มีอำนาจบังคับใช้เฉพาะภายในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น ไม่มีอำนาจที่จะบังคับใช้นอกเขตรับผิดชอบของตน ทั้งนี้ในฐานะที่เราอาศัยอยู่ในท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการปกครองในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครหรือเมืองพัทยา เราจะต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวตราขึ้นมา เพื่อให้ท้องถิ่นมีความสงบ เป็นระเบียบเรียบร้อย และคนในท้องถิ่นอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น

๑. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นข้อบัญญัติที่ออกโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด
๒. เทศบัญญัติ เป็นข้อบัญญัติที่ออกโดยเทศบาล เพื่อบังคับใช้ภายในเขตเทศบาล
๓. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นข้อบัญญัติที่ออกโดยองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อบังคับใช้ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ๆ
๔. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เป็นข้อบัญญัติที่ออกโดยกรุงเทพมหานคร เพื่อบังคับใช้ภายในเขตกรุงเทพมหานคร
- ๕ ข้อบัญญัติเมืองพัทยา เป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกโดยเมืองพัทยา เพื่อบังคับใช้ภายในเขตเมืองพัทยา

ประโยชน์ของการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อบัญญัติท้องถิ่น เป็นกฎหมายที่ออกมาใช้เพื่อดำเนินการบริหารและปกครองท้องถิ่นให้พัฒนา และก้าวหน้า ดังนั้นการปฏิบัติตามกฎหมายจะส่งผลให้คนในท้องถิ่นอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ท้องถิ่นเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความเจริญ ก้าวหน้าและพัฒนาได้อย่างมั่นคง

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง กฎหมายน่ารู้

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนระบายสีสัญญาณไฟจราจร และบอกความหมายของสัญญาณไฟให้ถูกต้อง

○	⇒	
○	⇒	
○	⇒	

๒. บอกข้อปฏิบัติและระยะเวลาในการแจ้งตามที่กำหนดให้ถูกต้อง

การแจ้งเกิด	▶
การแจ้งตาย	▶
การย้ายที่อยู่	▶

๓. การปฏิบัติตนตามกฎหมาย ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยย่อยที่ ๒ สิทธิเด็กไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

<p>๑. ข้อใดไม่ใช่สิทธิพื้นฐานของเด็ก</p> <p>ก. สิทธิที่จะมีชีวิต</p> <p>ข. สิทธิที่จะได้รับรางวัล</p> <p>ค. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา</p> <p>ง. สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง</p> <p>๒. ข้อใดหมายถึง สิทธิในการมีชีวิตรอด</p> <p>ก. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>ข. แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี</p> <p>ค. ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ</p> <p>ง. ได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่</p> <p>๓. เด็กในข้อใดควรได้รับการคุ้มครอง</p> <p>ก. เด็กทุกคนที่เกิดมา</p> <p>ข. เด็กที่พิการทางสมอง</p> <p>ค. เด็กที่มีฐานะยากจน</p> <p>ง. เด็กที่พิการทางสมอง</p> <p>๔. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันตนเองให้พ้นจากการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. เดินในที่เปลี่ยวคนเดียว</p> <p>ข. คบเพื่อนที่ติดสารเสพติด</p> <p>ค. ออกไปซื้อของเวลากลางวัน</p> <p>ง. หลีกเลี่ยงการเข้าไปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม</p> <p>๕. ข้อใดเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. เก้าได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีจากพ่อแม่</p> <p>ข. บอยไม่ได้รับการรักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย</p> <p>ค. แดงร่วมเดินรณรงค์เพื่อต่อต้านสารเสพติด</p> <p>ง. แจงถูกบังคับให้เรียนพิเศษวันอาทิตย์</p>	<p>๖. สิทธิพื้นฐานตามอนุสัญญาเด็ก เป็นข้อตกลงขององค์การใด</p> <p>ก. องค์การการค้าโลก</p> <p>ข. องค์การอนามัยโลก</p> <p>ค. องค์การสหประชาชาติ</p> <p>ง. องค์การอาหารและยา</p> <p>๗. ข้อใดเป็นบริการขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดให้แก่เด็ก</p> <p>ก. อาหาร</p> <p>ข. การศึกษา</p> <p>ค. การเดินทาง</p> <p>ง. ของเล่นของใช้</p> <p>๘. ข้อใดไม่ใช่วิธีการป้องกันการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการคุ้มครองสิทธิเด็ก</p> <p>ข. สนับสนุนการใช้แรงงานเด็กเพื่อให้เด็กมีรายได้</p> <p>ค. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็ก</p> <p>ง. จัดกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๙. ข้อใดเป็นการทารุณกรรมเด็ก</p> <p>ก. น้องถูกบุหรี่ยี้ตามตัวเพราะทำงานช้า</p> <p>ข. น้องถูกบังคับให้กินผัก</p> <p>ค. น้องถูกตักเตือนเมื่อพูดจากร้าว</p> <p>ง. น้องถูกตำหนิเพราะไม่ทำการบ้าน</p> <p>๑๐. นักเรียนควรเลือกคบผู้ที่ปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะปลอดภัยจากการละเมิดสิทธิเด็ก</p> <p>ก. ตั้งใจเรียนหนังสือ</p> <p>ข. เกเรชอบหนีเรียน</p> <p>ค. ชอบขโมยของเพื่อน</p> <p>ง. ชอบคบต่อยกับเพื่อน</p>
---	--

หน่วยย่อยที่ ๓

วิถีประชาธิปไตย

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยย่อยที่ ๓ วิธีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

<p>๑. ข้อใดหมายถึงการมีคารวะธรรม</p> <p>ก. การเคารพสิทธิของผู้อื่น</p> <p>ข. ใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา</p> <p>ค. เสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม</p> <p>ง. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง</p> <p>๒. ถ้ามีการโต้แย้งในหมู่คณะ นักเรียนควรใช้วิธีการใดแก้ไขปัญหา</p> <p>ก. ใช้ความรู้สึกและความต้องการ</p> <p>ข. ใช้เหตุผลและปัญญา</p> <p>ค. ใช้ความเป็นหัวหน้า</p> <p>ง. ใช้อารมณ์</p> <p>๓. ข้อใดเป็นการเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>ก. ให้เพื่อนลอกการบ้าน</p> <p>ข. ทำความสะอาดโต๊ะเรียนของตน</p> <p>ค. ช่วยบริจาคสิ่งของและอาหารให้ผู้ประสบภัย</p> <p>ง. นำแจกันอันใหม่มาเปลี่ยนแทนของเดิมที่ทำแตก</p> <p>๔. ข้อความใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>ก. ทรงเป็นพุทธมามกะ</p> <p>ข. ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจ</p> <p>ค. ทรงอยู่ในฐานะเทพ</p> <p>ง. ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก</p> <p>๕. ผู้นำที่ดีควรมีลักษณะตามข้อใด</p> <p>ก. มีร่างกายแข็งแรง</p> <p>ข. มีฐานะร่ำรวย</p> <p>ค. มีคนรู้จักมาก</p> <p>ง. มีความเสียสละ</p>	<p>๖. ใครอยู่ในฐานะผู้ตามที่ดี</p> <p>ก. แก้วไม่เชื่อผู้นำ</p> <p>ข. ก้องให้ความเคารพต่อผู้นำ</p> <p>ค. กล้าชอบทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น</p> <p>ง. เก่งไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม</p> <p>๗. ข้อใดคือความหมายของอำนาจอธิปไตย</p> <p>ก. อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ</p> <p>ข. อำนาจของพระมหากษัตริย์</p> <p>ค. อำนาจที่ใช้ปกครองทาส</p> <p>ง. อำนาจตามกฎหมาย</p> <p>๘. อำนาจอธิปไตยประกอบด้วยอำนาจใดบ้าง</p> <p>ก. อำนาจนิติบัญญัติ</p> <p>ข. อำนาจบริหาร</p> <p>ค. อำนาจตุลาการ</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <p>๙. พระมหากษัตริย์ไทยทรงมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยอย่างไร</p> <p>ก. ทรงเป็นประมุขของชาติ</p> <p>ข. ทรงใช้อำนาจอธิปไตย</p> <p>ค. ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <p>๑๐. ประชาชนใช้อำนาจการปกครองของตนโดยวิธีใด</p> <p>ก. การอภิปรายไม่ไว้วางใจ</p> <p>ข. การเลือกตั้ง</p> <p>ค. การชุมนุมประท้วง</p> <p>ง. การเสียภาษีอากร</p>
---	--

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.

๓ ๔.

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าหลักธรรมที่สัมพันธ์กับภาพ แล้วตอบคำถาม

๑. การกระทำของนักเรียนในภาพสอดคล้องกับหลักธรรมใด

คารวธรรม

สามัคคีธรรม

ปัญญาธรรม

๒. การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

๓. การกระทำของนักเรียนในภาพสอดคล้องกับหลักธรรมใด

คารวธรรม

สามัคคีธรรม

ปัญญาธรรม

๔. การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

๕. การกระทำของนักเรียนในภาพสอดคล้องกับหลักธรรมใด

คารวธรรม

สามัคคีธรรม

ปัญญาธรรม

๖. การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในชุมชน

พลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตย หมายถึง พลเมืองที่มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้เป็นสังคมและประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงตามหลักการทางประชาธิปไตย

๑. คุณธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ควรยึดหลักคุณธรรม ๓ ประการ ดังนี้

๑) คารวธรรม หมายถึง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน เช่น เคารพสิทธิของผู้อื่น เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นต้น

๒) สามัคคีธรรมหมายถึงการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น ช่วยกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยกันคิดวางแผนทำงาน ช่วยกันติดตามประเมินผลงาน ช่วยกันปรับปรุงแก้ไขงาน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

๓) ปัญญาธรรม หมายถึง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต เช่น ใช้ปัญญาในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ อย่างมีเหตุผล

๒. การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน นักเรียนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง โดยสามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

๑) ชักชวนผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

๒) ติดป้ายรณรงค์ให้คนในชุมชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

๓. แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน จะทำให้ชุมชนสงบสุข สมาชิกในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีแนวทางในการปฏิบัติตน ดังนี้

๑) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน

๒) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของชุมชน

๓) การพัฒนาชุมชน

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.

๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี แล้วร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีแล้วบันทึกลงในใบงาน

๒. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๑. แนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำที่ดี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. แนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้ตามที่ดี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

๑. ลักษณะของผู้นำที่ดี

ผู้นำ คือ บุคคลที่สามารถชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่น ให้ปฏิบัติงาน สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้นำที่ดีควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง
๒. มีความยุติธรรม
๓. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๔. มีความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว
๕. วางตัวเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เย่อหยิ่ง
๖. ยกย่องชมเชยและให้เกียรติลูกน้อง
๗. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๘. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
๙. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
๑๐. ฉลาด รอบรู้ มีไหวพริบ

๒. ลักษณะของผู้ตามที่ดี

ผู้ตาม คือ ผู้ที่มีส่วนร่วมการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ผู้นำได้ให้คำแนะนำ เพื่อให้กิจกรรม ต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยผู้ตามที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. ยกย่องและให้เกียรติผู้นำ
๒. มีความรับผิดชอบในหน้าที่
๓. ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อย
๔. สุภาพอ่อนโยน มีสัมมาคารวะ
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง
๖. กระตือรือร้น มุ่งมั่น ตั้งใจในการทำงาน
๗. อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

๓. การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ

๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ
๒. ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม และตัดสินใจโดยใช้เหตุผล
๓. มีความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงาน
๔. มีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน
๕. สมาชิกในกลุ่มต้องมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย แล้วร่วมกันจัดทำแผนผังความคิดสรุปความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย

๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่มีความสำคัญยิ่งต่อสังคมไทย อยู่คู่กับแผ่นดินไทยตั้งแต่สุโขทัยจนถึงปัจจุบัน มีบทบาทสำคัญรวมสังคมไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นที่เคารพเทิดทูนของประชาชน เป็นที่พึ่ง เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นที่เคารพสักการะ เป็นมิ่งขวัญของชาติทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต พระมหากษัตริย์ คือ ประมุขหรือผู้ปกครองสูงสุดของประเทศ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขปกครองประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับจะได้ระบุบทบาทของพระมหากษัตริย์ว่าแม้จะถูกจำกัดพระราชอำนาจภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญก็กำหนดชัดว่า พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ผู้ใดจะกล่าวหาพระมหากษัตริย์ในทางใดๆ มิได้

ในสังคมไทย สถาบันพระมหากษัตริย์ยังคงเป็นสถาบันที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพรักอย่างสูงสุด ประชาชนชาวไทยต่างถวายความจงรักภักดี และยึดมั่นพระมหากษัตริย์เสมือนเจ้าเหนือหัว ทั้งนี้เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงมีความใกล้ชิดกับประชาชน ทรงร่วมทุกข์ร่วมสุข เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับประชาชน ทรงมีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนมาตลอด จากการที่พระองค์ทรงเสด็จเยี่ยมประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ทำให้ทรงทราบถึงความทุกข์ยากของประชาชน และทรงพยายามแก้ไขช่วยเหลือ และทรงจัดทำและสนับสนุนโครงการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชาติ ประชาชน ความรู้สึกผูกพัน และยึดถือนี้เกิดขึ้นและสืบทอดกันมานานตั้งแต่สมัยโบราณจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

ดังนั้นสถาบันพระมหากษัตริย์จึงอยู่คู่กับสังคมไทย ในความสำนึกของประชาชนว่าจะขาดมิได้ เป็นเสมือนสัญลักษณ์ของประเทศ

ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย

สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญกับสังคมไทยเป็นอย่างมาก เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์ก่อให้เกิดคุณประโยชน์อย่างมหาศาลต่อประเทศชาติตั้งแต่อดีตจากระทั่งถึงปัจจุบัน คนไทยทุกคนควรเทิดทูนและเคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์มีบทบาทสำคัญต่อสังคมไทย ดังนี้

๑. บทบาทในฐานะเป็นสัญลักษณ์ของชาติ ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจและความสามัคคี ของประชาชน ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกและทรงเป็นพุทธมามกะ

๒. บทบาทตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ทรงเป็นประมุขของประเทศ ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ทรงเป็นพุทธมามกะและอัครศาสนูปถัมภก ทรงเป็นจอมทัพไทย และทรงใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชนผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล

๓. บทบาทที่เกี่ยวกับพระราชพิธี โดย ทรงวางพระองค์อยู่เหนือการเมือง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทรงให้ข้อคิดและคำแนะนำด้านการปกครองแก่รัฐบาลและข้าราชการ ทรงช่วยแก้ไขวิกฤติทางการเมืองที่เกิดขึ้นภายในประเทศ

๔. บทบาทที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ทรงวางแนวคิดและการปฏิบัติโครงการต่างๆ ให้แก่ทางราชการ เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และสร้างความเจริญให้กับประชาชน ได้แก่ โครงการพัฒนาในด้านการศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรกรรม สังคม เป็นต้น

๕. บทบาทในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน ทรงเสด็จเยี่ยมเยียนประชาชนในทุกท้องถิ่นเพื่อทรงรับทราบทุกข์สุขของราษฎร ทรงมีเมตตากรุณาต่อประชาชนทุกหมู่เหล่าเสมอหน้ากัน

๖. บทบาทด้านศิลปวัฒนธรรม ทรงสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมของชาติในด้านต่างๆ ทรงเป็นองค์อัครศิลปินแห่งชาติในด้านดนตรี และการถ่ายภาพ

๗. บทบาทด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ทรงสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติ ทำให้ไทยมีชื่อเสียงไปทั่วโลก

การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ปัจจุบันประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีดังนี้

๑. พระราชอำนาจในการยับยั้งพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติ หรือกฎหมายที่นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อลงพระปรมาภิไธย

๒. พระราชอำนาจในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทน

๓. พระราชอำนาจในการแต่งตั้งคณะองคมนตรี ทำหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา

๔. พระราชอำนาจในการสถาปนาฐานันดรและพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

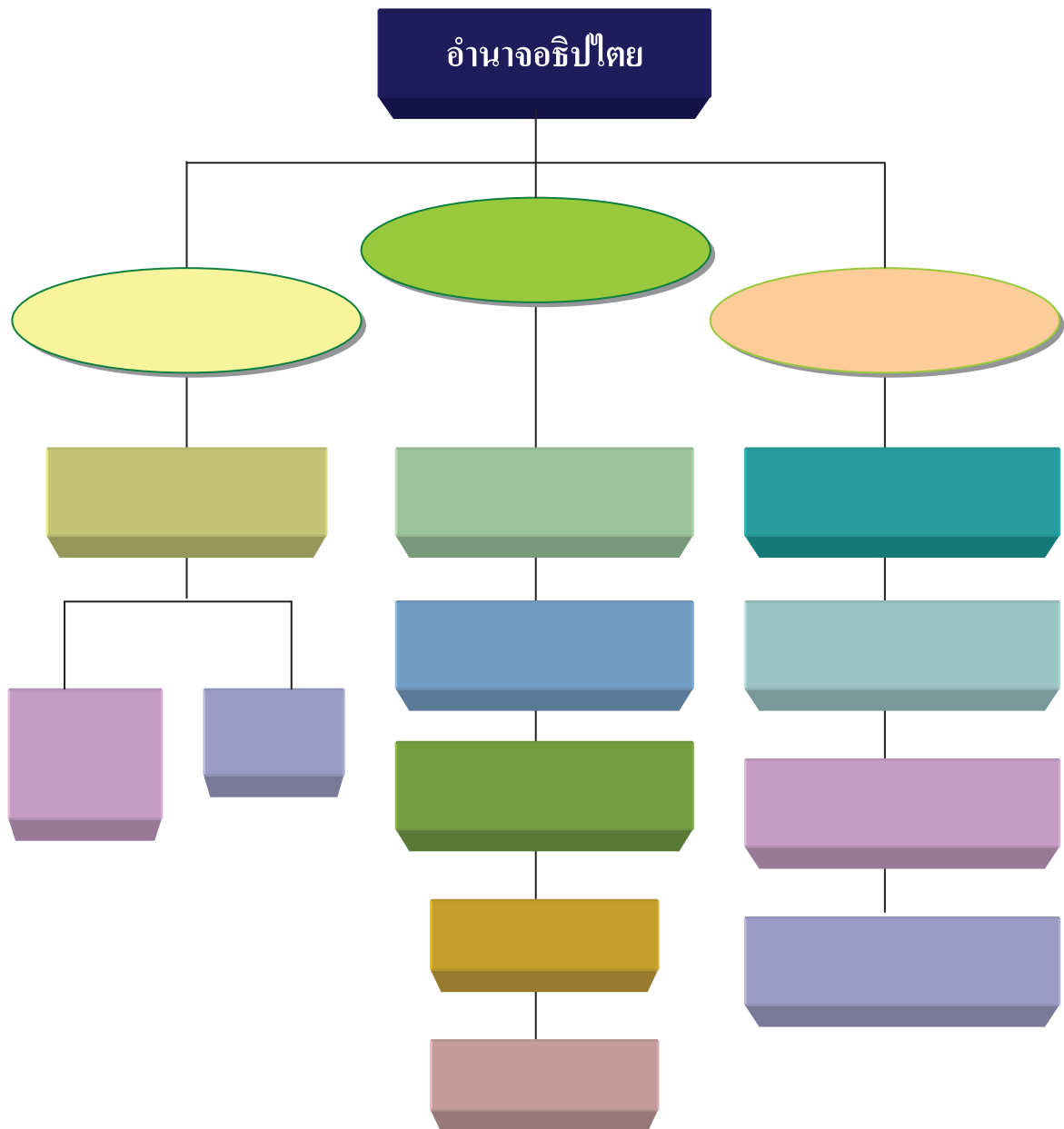
.....

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง อำนาจอธิปไตย

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่องอำนาจอธิปไตย แล้วร่วมกันเขียนแผนผังโครงสร้างอำนาจอธิปไตย

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง อำนาจอธิปไตย

อำนาจอธิปไตย เป็นอำนาจสูงสุดที่ใช้ในการบริหารดูแลประเทศ ถ้าจะเปรียบเทียบกับประเทศกับบ้าน อำนาจอธิปไตยคือ อำนาจในการจัดการดูแลบ้านที่เราอยู่อาศัยนั่นเองในระบอบประชาธิปไตยใช้อำนาจอธิปไตยใน ๓ ลักษณะ คือ

อำนาจนิติบัญญัติ คือ อำนาจหน้าที่ในการออกกฎหมาย เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเนนการต่างๆ ของรัฐรวมทั้งการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และผลประโยชน์ของประชาชน

อำนาจบริหาร คือ อำนาจในการดำเนินการจัดการดูแลเพื่อพัฒนาประเทศ การบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประชาชน รวมทั้งดำเนินการต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

อำนาจตุลาการ คือ อำนาจในการพิจารณาและตัดสินพิพากษาคดีต่างๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย เนื่องจาก **อธิปไตย** เป็นอำนาจ ซึ่งผู้มีอำนาจอาจใช้ในทางที่ถูกหรือผิดได้ ดังนั้นหากอำนาจไปอยู่ที่บุคคล คณะบุคคลหรือองค์กรใด เพียงหนึ่งเดียว โดยไม่มีบุคคลหรือองค์กรอื่นๆ มาตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ อาจมีโอกาที่จะเกิดการใช้อำนาจไปในทางที่ผิดมิชอบ หรือการใช้อำนาจเกินขอบเขตที่กฎหมายมอบให้ ด้วยเหตุนี้หลักการใช้อำนาจ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ จึงต้องมีการถ่วงดุลและคานอำนาจระหว่างกัน โดยไม่มีอำนาจใด อำนาจหนึ่งมีสถานะเหนือกว่าอีกอำนาจหนึ่งอย่างเด็ดขาด ทั้งนี้เพื่อให้การใช้อำนาจเป็นไปอย่างถูกต้องตามครรลองธรรม ไม่ไปละเมิดหรือลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย แล้วร่วมกันวาดภาพพร้อมเขียนบรรยายภาพกิจกรรมประชาธิปไตยที่นักเรียนเคยเข้าร่วมในกิจกรรมนี้

๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ภาพกิจกรรมประชาธิปไตย

.....

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยนั้นมีมากมายหลายอย่าง เช่น

๑. การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อเลือกผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีและมีคุณธรรม เข้าไปเป็นตัวแทนในการบริหารประเทศในระดับต่าง ๆ

๒. การร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แสดงถึงความเป็นผู้มีจิตสาธารณะ รู้จักเสนอความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๓. ร่วมมือกับสมาชิกในชุมชนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยยึดหลักเหตุผลและความถูกต้อง

๔. เข้าร่วมชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เพื่อแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อรัฐบาล เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนและประเทศชาติ

๕. ประชาสัมพันธ์หรือรณรงค์ให้ประชาชนทั่วไป เห็นความสำคัญและไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้นำระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

๖. ร่วมกิจกรรมในการสืบสานวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการสืบทอดมรดกสำคัญของท้องถิ่นและประเทศชาติ

๗. ร่วมมือกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยกันประหยัดพลังงานธรรมชาติ และรู้จักใช้วัสดุธรรมชาติอย่างคุ้มค่า

๘. ร่วมมือกันรักษาสาธารณสุขสมบัติ รักษาความสะอาดของถนนหนทางและสวนสาธารณะ

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง บทบาทหน้าที่ของพลเมือง
 ในกระบวนการเลือกตั้ง แล้วร่วมกันจัดทำแผนผังความคิดสรุปบทบาทหน้าที่ของพลเมืองใน
 กระบวนการเลือกตั้ง

๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของประชาชนในประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถ้าประชาชนเลือกคนดี มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถ เข้าไปเป็นผู้แทนของตน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ย่อมทำให้ผู้แทนซึ่งได้รับคัดเลือกไปแล้ว ทำหน้าที่ในส่วนที่รับผิดชอบ ในแต่ละด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย และตามนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เป็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ก่อนวันเลือกตั้ง มีขั้นตอนในการปฏิบัติ ดังนี้

- ๑) ให้ความสนใจ และติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- ๒) รับฟังนโยบาย แนวคิด ของผู้สมัครแต่ละคน หรือของพรรคการเมืองแต่ละพรรคว่ามีข้อดีอะไรบ้าง และมีความเป็นไปได้หรือไม่
- ๓) ศึกษาประวัติและผลงานของผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งว่าเป็นคนดี มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถ มีผลงานเป็นที่ปรากฏ มีอาชีพมั่นคงและสุจริตหรือไม่
- ๔) ตรวจสอบการมีสิทธิเลือกตั้งของตนและสมาชิกในครอบครัวก่อนการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ถ้าพบว่ามีคามผิดพลาดให้แจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง
- ๕) สอดส่องดูแลเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในการเลือกตั้ง

ขั้นที่ ๒ ในวันเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ๑) เดินทางไปสถานที่เลือกตั้งภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งคูหาเลือกตั้งทั่วประเทศจะเปิดพร้อมกัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. และปิดพร้อมกันในเวลา ๑๕.๐๐ น.
- ๒) ตรวจสอบรายชื่อของตน และหมายเลขของตน เพื่อแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง
- ๓) ตรวจสอบหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และจำไว้เพื่อนำไปลงคะแนนเลือกตั้งให้กับคนที่เราต้องการเลือก

- ๔) แจ้งเลขที่ของตนให้กับเจ้าหน้าที่ พร้อมกับแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานที่ทางราชการออกให้
- ๕) ลงชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาไว้เป็นหลักฐาน พร้อมรับบัตรเลือกตั้งที่จะลงคะแนน

๖) เข้าช่องทางฯ ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่อง หมายเลขที่ตนต้องการเลือกตามจำนวนที่มีสิทธิเลือกได้

๗) พบบัตรที่ลงคะแนนแล้ว และนำไปหย่อนใส่ลงใน หีบบัตรเลือกตั้งต่อหน้ากรรมการด้วยตนเอง แล้วออกจากช่องลงคะแนน

ขั้นที่ ๓ ในวันเลือกตั้ง มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

๑) ติดตามข้อมูลการนับคะแนน และการประกาศคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน

๒) แสดงความคิดเห็นผ่านผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง เพื่อนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขในการบริหารประเทศ

๓) ติดตามการปฏิบัติงานของผู้แทนว่าทำตามนโยบายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประชาชนมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง

๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๔ กลุ่ม เพื่อสืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล รวมถึงบทบาท หน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น โดย

- กลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ บทบาทหน้าที่ของการปกครองส่วนท้องถิ่น
- กลุ่มที่ ๓ และกลุ่มที่ ๔ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาล

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย สรุปข้อมูลในรูปแบบแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิปชาร์ต

๓. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง บทบาทและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์กรที่ทำหน้าที่บริหารงานในท้องถิ่น มีผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนในท้องถิ่น เข้ามาทำหน้าที่บริหารงานภายในพื้นที่ มีอำนาจในการบริหารการเงินหรือการคลัง และกำหนดนโยบายของตนเอง รวมทั้งมีหน้าที่ดำเนินกิจการภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
๒. เทศบาล
๓. องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.)
๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑. องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) รับผิดชอบงานจัดบริการสาธารณะในระดับจังหวัด รับผิดชอบงานจัดบริการสาธารณะขนาดใหญ่หรือมีค่าใช้จ่ายสูงเกินกว่าความสามารถของเทศบาลหรือ อบต. และมีหน้าที่ประสานงานจัดบริการสาธารณะร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆภายในจังหวัด

๒. เทศบาล มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะในเขตพื้นที่ชุมชนเมืองที่มีความเจริญหรือมีความหนาแน่นของประชากรสูง

๓. องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่สุดที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะในระดับตำบลที่เป็นพื้นที่ชนบทหรือมีความเจริญไม่มากนัก

๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ กรุงเทพมหานคร มีบทบาทเหมือนกับ อบจ. และเทศบาลเนื่องจากเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดอีกทั้งมีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะโดยตรง **เมืองพัทยา** เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่ทั้งเทศบาล อบจ. หรือ อบต. แต่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษการดำเนินงานของเมืองพัทยาค้ำด้วยกับระบบเทศบาลแต่ทว่ามีระบบเทศบาลแบบผู้จัดการเมืองและต่อมาได้เปลี่ยนเป็นนายกเมืองพัทยามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในปัจจุบันตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๑. จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
๒. จัดให้มี และบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ
๓. สร้างสิ่งก่อสร้างสาธารณะในท้องถิ่น เช่น ถนน ทางเท้า ประปาท้องถิ่น และดูแลรักษาที่สาธารณะ
๔. ส่งเสริมให้มีการลงทุนในท้องถิ่น
๕. ส่งเสริมการฝึก และการประกอบอาชีพ
๖. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

ท้องถิ่น

๗. ส่งเสริมด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๘. ดูแลและบำรุงรักษาศิลปะ ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
๙. จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๑๐. ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
๑๑. ป้องกันโรคติดต่อและระงับโรคติดต่อ
๑๒. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๑๓. ดูแลรักษาความสงบและความเป็นระเบียบในท้องถิ่น
๑๔. ดูแลรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๕. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่น

.....

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๔-๖)

เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของรัฐบาล

ประเทศไทย มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบ คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

รัฐบาลคือองค์กรที่มีคณะบุคคลที่ใช้อำนาจบริหารและปกครองประเทศที่มีนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีตามจำนวนที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของรัฐบาลที่สำคัญ คือ

๑. บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยเฉพาะเรื่องการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ
๒. รักษาเอกราชของประเทศ ดูแลรักษาความมั่นคงของประเทศและความปลอดภัยของประชาชน
๓. พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน โดยมีคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลดูแล และรับผิดชอบการทำงานของกระทรวงต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. จัดสวัสดิการให้แก่ประชาชน ในด้านการบริการต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง เช่น การจัดการศึกษาโดยไม่มีการเก็บค่าใช้จ่าย การรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย
๕. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้สิทธิ เสรีภาพ และปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นไปตามวิถีประชาธิปไตย
๖. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนานาประเทศ โดยมีความสัมพันธ์กันทั้งด้านการทูต การศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
๗. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม โดยประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือซึ่งจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข
๘. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรัก ความสามัคคีปรองดองกัน และร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นมรดกของท้องถิ่นและของชาติ

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนทำแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาลต่อประชาชน
๒. ตกแต่งแผ่นพับให้สวยงาม และนำไปติดที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยย่อยที่ ๓ วิธีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

<p>๑. ถ้ามีการโต้แย้งในหมู่คณะ นักเรียนควรใช้วิธีการใดแก้ไขปัญหา</p> <p>ก. ใช้ความรู้สึกและความต้องการ</p> <p>ข. ใช้เหตุผลและปัญญา</p> <p>ค. ใช้ความเป็นหัวหน้า</p> <p>ง. ใช้อารมณ์</p>	<p>๖. ใครอยู่ในฐานะผู้ตามที่ดี</p> <p>ก. แก้วไม่เชื่อผู้นำ</p> <p>ข. ก้องให้ความเคารพต่อผู้นำ</p> <p>ค. กล้าชอบทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น</p> <p>ง. เก่งไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม</p>
<p>๒. ข้อใดเป็นการเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>ก. ให้เพื่อนลอกการบ้าน</p> <p>ข. ทำความสะอาดโต๊ะเรียนของตน</p> <p>ค. ช่วยบริจาคสิ่งของและอาหารให้ผู้ประสบภัย</p> <p>ง. นำแจกันอันใหม่มาเปลี่ยนแทนของเดิมที่ทำแตก</p>	<p>๗. ข้อใดคือความหมายของอำนาจอธิปไตย</p> <p>ก. อำนาจของพระมหากษัตริย์</p> <p>ข. อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ</p> <p>ค. อำนาจที่ใช้ปกครองทาส</p> <p>ง. อำนาจตามกฎหมาย</p>
<p>๓. ข้อใดหมายถึงการมีเคารพธรรม</p> <p>ก. การเคารพสิทธิของผู้อื่น</p> <p>ข. ใช้เหตุผลในการแก้ไข้ปัญหา</p> <p>ค. เสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม</p> <p>ง. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง</p>	<p>๘. อำนาจอธิปไตยประกอบด้วยอำนาจใดบ้าง</p> <p>ก. อำนาจนิติบัญญัติ</p> <p>ข. อำนาจบริหาร</p> <p>ค. อำนาจตุลาการ</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p>
<p>๔. ผู้นำที่ดีควรมีลักษณะตามข้อใด</p> <p>ก. มีร่างกายแข็งแรง</p> <p>ข. มีฐานะร่ำรวย</p> <p>ค. มีคนรู้จักมาก</p> <p>ง. มีความเสียสละ</p>	<p>๙. ประชาชนใช้อำนาจการปกครองของตนโดยวิธีใด</p> <p>ก. การเลือกตั้ง</p> <p>ข. การอภิปรายไม่ไว้วางใจ</p> <p>ค. การชุมนุมประท้วง</p> <p>ง. การเสียภาษีอากร</p>
<p>๕. พระมหากษัตริย์ไทยทรงมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยอย่างไร</p> <p>ก. ทรงเป็นประมุขของชาติ</p> <p>ข. ทรงใช้อำนาจอธิปไตย</p> <p>ค. ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p>	<p>๑๐. ข้อความใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>ก. ทรงเป็นพุทธมามกะ</p> <p>ข. ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจ</p> <p>ค. ทรงอยู่ในฐานะเทพ</p> <p>ง. ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก</p>

บันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

บันทึก

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.

บันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.